

มายาคติในการนำเสนอข่าวการเมืองของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร *

Myth in Political News's Reporting on Yingluck Shinawatra

วาลี ขันธวาร **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) การสร้างความหมายจากเนื้อความในการนำเสนอข่าวการเมือง (2) ศึกษาและแยกความจริงออกจากมายาคติในเนื้อความในการนำเสนอข่าวการเมือง ของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยผลการวิจัยพบว่าการสร้างความหมายของเนื้อความผ่านสัญลักษณ์ (signs) ต่าง ๆ ผ่านสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ในการศึกษาพบว่าความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ไม่ได้เป็นความหมายเพียงหนึ่งเดียวและเป็นความหมายที่ตายตัว เพราะว่าความหมายได้มีการเคลื่อน (differance) ออกไปสู่ความหมายที่ไม่ปรากฏ (absence) โดยการเคลื่อนของความหมาย(differance) นั้นคือสิ่งที่ตรงข้ามกับความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ศึกษาได้จากร่องรอย (trace) ของความหมาย เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความหมายที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นหรืออีกนัยหนึ่งก็คือความจริง ซึ่งเมื่อได้ความจริงแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาแยกมายาคติออกจากเนื้อความ ผลการศึกษาพบมายาคติใน 6 ประเด็น ดังนี้ 1. มายาคติของการเป็นตัวแทนทางการเมือง 2. มายาคติของประโยชน์สาธารณะ 3. มายาคติของชนชั้น 4. มายาคติของระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง 5. มายาคติของความเป็นวีรสตรี และ 6. มายาคติของความปรองดอง

คำสำคัญ: มายาคติ, ความหมายที่ปรากฏตรงหน้า, การเคลื่อนของความหมาย, ความหมายที่ไม่ปรากฏ, ร่องรอยของความหมาย

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน ซึ่งได้รับการประเมินผลสอบผ่านในการสอบวิทยานิพนธ์ของสาขาวิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี พ.ศ. 2556

** ปรัชญาคุญธิ์บัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2556) ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of the research entitled “Myth in Political News's Reporting on Yingluck Shinawatra” are (1) to study text signification in political news's reporting, (2) to examine and disentangle truth from myth in text from political news's reporting.

The study results reveal text signification through various signs with signifiers. This study also finds that the presence was not the absolute truth because there was difference which resulted in absence. The difference was opposite to the presence as reflected in the trace of the meaning. The absence could be studied through this trace which demonstrated and completed the missing meaning. In other words, this absence is the truth. The studied truth was used to disentangle myth from text. Six topics of myth emerged in the study results: (1) representation in politics myth, (2) public interest myth, (3) class myth, (4) myth of patron-client political system, (5) heroine myth, and (6) reconciliation myth.

บทนำ

สังคมในปัจจุบัน เป็นสังคมที่อยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นถูกห่อหุ้มด้วยมายาคติ (myth) และสิ่งลวงตา (illusion) ซึ่งเป็นสิ่งที่เบี่ยงเบนออกจากความจริงอันเนื่องจากการที่มนุษย์มีการรับรู้และถูกหล่อหลอมด้วยการสื่อสารต่าง ๆ นานาที่ตกแต่งภาพลักษณ์ซึ่งก็คือข้อเท็จจริงบวกกับการประเมินส่วนตัวและเป็นภาพที่อยู่ในใจเป็นระยะเวลาอันยาวนานของบุคคล และเมื่อการรับรู้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับสังคมและปรากฏการณ์รอบตัวเรา ส่งผลให้ไม่สามารถแยกแยะมายาและสิ่งลวงออกจากความจริงได้ เพราะความจริงและมายาถูกหล่อหลอมจนกลายเป็นเนื้อเดียวกัน (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2552, น.76)

หากเราไม่สามารถที่จะแยกความจริงและมายาคติออกจากกัน ก็อาจทำให้เรารับรู้ความจริงที่เบี่ยงเบนไปด้วยเพราะมายาคติที่หล่อหลอมหรือห่อหุ้มความจริงนั้น เป็นสิ่งลวงที่นับว่าอันตรายต่อสังคมอย่างยิ่ง เป็นการสกัดกั้นการตั้งคำถาม การคิดใคร่ครวญและการตั้งข้อสงสัยถึงที่มาที่ไปและความชอบธรรมของคติทางสังคม วัฒนธรรม และการเมือง โดยเฉพาะในทางการเมืองที่มีการใช้มายาคติเพื่อบดบังการรับรู้ความจริงของคนในสังคม

เช่น มายาคติของสังคมที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมตะวันตกที่เชื่อว่า เสียงส่วนใหญ่หมายถึงความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ทั้ง ๆ ที่ในเนื้อหาของหลักคิดประชาธิปไตยนั้น เสียงส่วนน้อยก็มีความสำคัญในทางการเมืองการปกครองเช่นกัน หากแต่การรับรู้หรือความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ในสังคมกลับถูกบดบังด้วยมายาคติที่เชิดชูคุณค่าของเสียงส่วนใหญ่เท่านั้น (อจธรา ปัทมพานวงศ์, 2551, น.13) ดังนั้น เมื่อนักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งมาด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่ กระทำผิดและมีเสียงเรียกร้องให้ลาออกจากตำแหน่ง ต่างพากันปฏิเสธ โดยอ้างว่าเสียงที่เรียกร้องให้ลาออกนั้นน้อยกว่าเสียงที่ได้รับเลือกตั้ง

มายาคติทางการเมืองที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในสังคมไทยที่เห็นชัดเจนที่สุดก็คือความหมายของคำว่า “เสือเหลือง เสือแดง เสือหลากสี” ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปลายปี 2548 จนกระทั่งปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะความหมายที่สื่อออกมานั้น สืบไม่ได้มีความหมายถึงแม่สี สีของเสือไม่ได้มีความหมายเพียงแค่ว่าใครสวมเสื้อตามอารมณ์หรือความชอบในสีต่าง ๆ อีกต่อไป หากแต่ผูกติดกับความหมายในเรื่องของความผิดใฝ่ในพรรคการเมือง ระบอบทักษิณกับระบอบอำมาตย์ ระหว่างผู้ที่เกิดทุนสถาบันกษัตริย์กับผู้ที่ต้องการล้มเจ้า ซึ่งแต่เดิมความหมายของเสือสีเหลือง สีแดง เสือหลากสี อาจจะยังไม่ชัดเจนเท่าใดนัก แต่นับวันมายาคติเกี่ยวกับสีเสื้อกลับทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น (บรรศักดิ์ อูวรรณโณ, 2555)

จากมายาคติที่กล่าวมาข้างต้น จึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าการเมืองเป็นเรื่องของมายาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความรู้สึคนึกคิด ความเชื่อ ส่งผลถึงการแสดงพฤติกรรมในทางบวกหรือลบของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมายาคติที่เกิดจากผู้นำสูงสุดทางการเมือง ที่คำพูดหรือการสื่อสารนั้นย่อมมีความสำคัญและมีความน่าเชื่อถือสูงสุด มิฉะนั้นในยุคหนึ่งคงไม่มีลี้ที่ว่า “เชื่อผู้นำชาติพ้นภัย” คำพูดของผู้มีอำนาจสูงสุดย่อมสร้างความไว้วางใจให้กับประชาชนได้ ผู้นำนอกจากต้องเป็นที่ “ยอมรับ” แล้ว ยังต้องเป็นที่ “เชื่อถือ” อีกด้วย และความน่าเชื่อถือของผู้ นำเกิดจากสิ่งที่พูดและวิธีการพูดของผู้นำเองเป็นสำคัญ ผู้นำที่อยู่บนพื้นฐานของความจริง ไม่พูดอะไรให้เกินความเป็นจริง พูดแต่สิ่งที่เป็นไปได้ พูดทุกสิ่งอย่างจริงจังและจริงจัง รวมไปถึงพูดเฉพาะแต่เรื่องที่ทำเป็น มีประโยชน์และเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ ย่อมเป็นที่ยอมรับนับถือของทุกฝ่าย (ญาดา อารัมภีร์, 2555)

ในทางตรงกันข้ามหากสังคมใดมีผู้นำใช้คำพูดหรือการแสดงออกที่เต็มไปด้วยมายาคติแล้ว ย่อมทำให้สังคมนั้นเต็มไปด้วยการขัดแย้งค่านิยม ความเชื่อ รวมถึงอาจเป็นการปลุกฝังอุดมการณ์โดยกลบเกลื่อนความคิด ความเชื่อทางวัฒนธรรมให้เลดู

เป็นธรรมชาติ นอกจากนี้ยังทำให้ผู้คนในสังคมไม่มีการคิดใคร่ครวญ ไม่ตั้งคำถามหรือตั้งข้อสงสัย เท่ากับว่าสกัดกั้นการใช้สติปัญญาของผู้คน ท้ายที่สุดก็ตกเป็นเหยื่อของผู้นำของสังคมนั้นในที่สุด ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่คนในสังคมจะต้องสามารถแยกความหมายความจริง ออกจากมายาคติให้ได้ โดยเฉพาะมายาคติของผู้นำที่มาจาก การนำเสนอเนื้อความผ่านข่าว

ปรากฏการณ์มายาคติของผู้นำทางการเมืองที่น่าสนใจอย่างยิ่งในขณะนี้ คือกรณี ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกและเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 28 ของประเทศไทย นายกรัฐมนตรีที่เป็นน้องสาวของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีที่ขณะนี้หลบหนีคดีอาญาอยู่ต่างประเทศ สำหรับเส้นทางชีวิตที่ผ่านมา ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ไม่ได้มีภาพของนักการเมือง หรือแม้แต่ท่าทีและความสนใจในการเมืองแม้แต่น้อย

ในการดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดของประเทศไทยนั้น ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เริ่มเข้ามาทำงานการเมืองเพราะเธอบอกว่าครอบครัวเป็นหนึ่งประชาชนที่ให้ความอบอุ่นความเมตตา จึงเสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนและไม่ได้มาเป็นนายกรัฐมนตรีร่างทรงแทน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หากแต่ระหว่างการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของเธอนั้น ได้มีบทความหลายชิ้นที่เขียนเนื้อหาทำนองว่า ประเทศไทยโชคดีต่อไปนี้มีนายกฯสองคน คนหนึ่งอยู่เมืองไทย คนหนึ่งอยู่เมืองนอกคอยสั่งการ (สมชาย ปรีชาศิลปกุล, 2554) ประกอบกับที่พ.ต.ท.ทักษิณ เคยให้สัมภาษณ์ตอนหนึ่งว่า “เธอ (ยิ่งลักษณ์) เป็นโคลนนิ่งของผม” และ เธอสามารถตอบ “ใช่” หรือ “ไม่” ในนามของผมได้ (<http://www.bangkokpost.com/news/politics/218585/yingluck-rules-out-taking-puea-thai-helm>, 2011) รวมถึงคำยืนยันที่หนักแน่นว่า “ฝ่ายตรงข้ามขอบพุดนอมินี ผมบอกเลยว่าคุณยิ่งลักษณ์ไม่ใช่ นอมินีนี้แหละ โคลนนิ่งผมเลย ความจริงนะสไตลการทำงานของเขาก็คือผมเลยนะ ผิดกันแค่เป็นผู้หญิงกับผู้ชายเท่านั้นเอง” (บุญร่วม เทียมจันทร์, 2554) ยิ่งทำให้ข้อกล่าวหาตามทฤษฎีความได้้นำเสนอนั้นเด่นชัดขึ้น

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากคำขวัญที่ชัดเจนของพรรคเพื่อไทยที่ว่า “ทักษิณคิดเพื่อไทยทำ” ที่ใช้ในการหาเสียงเพื่อให้ ยิ่งลักษณ์ ก้าวสู่เก้าอี้นายกรัฐมนตรี ด้วยการที่พ.ต.ท.ทักษิณ ยืนยันหนักแน่นว่า ยิ่งลักษณ์ คือโคลนนิ่งของตน ทำให้มายาคติหรือความหมายที่เกิดขึ้น ณ ขณะนี้คือประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีคือ พ.ต.ท.ทักษิณ แต่อยู่ในร่างของผู้หญิง ดังนั้น หากต้องการให้ทักษิณเป็นนายกรัฐมนตรี ประชาชนก็ต้องลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับยิ่งลักษณ์

อย่างไรก็ตาม ความจริงนั้นไม่ได้มีเพียงหนึ่งเดียวและความหมายก็ไม่ได้มีความ

หมายเหตุ ไม่ได้มีความหมายสมบูรณ์ที่สุด ดังเช่นที่ แดร์ริดากล่าวไว้ว่า ถึงความจริงจะมี มันก็มีลักษณะหลากหลาย การอ้างสัจจะของความจริงใดความจริงหนึ่งเป็นเพียงการ เติมน้ำของอำนาจเพื่อผลประโยชน์ของผู้ที่ได้ประโยชน์จากการอ้างดังกล่าว (จันทน์ เจริญศรี, 2544, น.61) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักหลังสมัยใหม่ ที่เชื่อว่าไม่มี ความจริง (truth) แต่สิ่งที่เหลืออยู่คือ การเล่นคำและความหมาย (Rosenaw, D.M.,1992) และเห็นว่าการอ้างถึงความจริง ก็คือ มายาคติ (myth) เรื่องหนึ่งเท่านั้นเอง (Stones, R, 1996)

ดังที่กล่าวมาแล้วนั้น จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษา “มายาคติ” ของผู้นำทางการเมืองของประเทศไทย ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่นำเสนอผ่าน เนื้อความข่าวในหนังสือพิมพ์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาการสร้าง ความหมายจากเนื้อความในการนำเสนอข่าวการเมือง ของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
2. เพื่อศึกษาและแยกความจริง* ออกจากมายาคติในเนื้อความในการนำเสนอ ข่าวการเมือง ของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นิยามศัพท์

มายาคติ (myth) หมายถึง การสื่อความหมายทางวัฒนธรรม ความคิด ทัศนคติ ความเชื่อที่ได้จากการวิเคราะห์ความหมายที่ปรากฏตรงหน้าและความหมายที่ขาดหายไป ในเนื้อความการนำเสนอข่าวการเมือง ของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ร่วมกับการวิเคราะห์บริบท แวดล้อมด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เป็นการศึกษามายาคติในหลัง นวนสมัย** (postmodernism) ที่ไม่ได้ยึดติดกับโครงสร้าง มายาคติในที่นี้จึงไม่ได้ใช้ในความหมายของบาร์ตส์เสียทีเดียว

ความจริง (absence) หมายถึง ความหมายอื่นที่ค้นพบเป็นความหมายที่ไม่ปรากฏ หรือขาดหายจากเนื้อความ ได้มาจากการค้นหาจากร่องรอยของความหมายที่ปรากฏ ตรงหน้า

ร่องรอย (trace) หมายถึง สิ่งสำคัญในการทำความเข้าใจกับความหมาย เป็นส่วน ที่แสดงให้เห็นถึงส่วนที่ขาดหายไป ตัวของร่องรอยจึงไม่มีอยู่จริง ต้องอาศัยการตีความ เพราะเป็นสิ่งที่ซ่อนอยู่

* คำว่าความจริงในการศึกษานี้ ไม่ได้หมายถึงความจริงสมบูรณ์ (absolute truth) หากแต่หมายถึงความหมาย อีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัย สามารถตีความหมายได้จากเนื้อความ เป็นเพียงความจริงอีกหนึ่งประการเท่านั้น

** การใช้คำศัพท์ คำว่า หลังนวนสมัย (postmodernism) อ้างอิงตาม ศ.ดร.สุรพงษ์ โสธนะเสถียร

ขอบเขตในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเนื้อหาความในการนำเสนอข่าวการเมืองในสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ไทย รายวัน ข่าวที่ศึกษาเป็นข่าวการเมืองที่นำเสนอในหน้า 1 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ดิพิมพ์เผยแพร่ ระหว่างวันที่ 9 สิงหาคม 2554 ถึงวันที่ 9 สิงหาคม 2555 (จากวันที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี 8 สิงหาคม 2554 จนครบวาระการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายกรัฐมนตรีครบ 1 ปี) ผู้วิจัยได้เลือกสื่อหนังสือพิมพ์ในกลุ่มที่เน้นการนำเสนอข่าวเบา (soft news) และกลุ่มหนังสือพิมพ์ที่เน้นการนำเสนอข่าวหนัก (hard news) มาจำนวนกลุ่มละ 2 รายชื่อ โดยพิจารณาจากจำนวนขอตำนายสูงสุด 2 อันดับจากหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท หนังสือพิมพ์กลุ่มที่เน้นการนำเสนอข่าวเบา ประกอบด้วย 1) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 2) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่เน้นการนำเสนอข่าวหนัก ประกอบด้วย 1) หนังสือพิมพ์มติชน 2) หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดเรื่องการเคลื่อนของความหมาย (Differance)

แดร์ริดา (Jacques Derrida) ได้อาศัยแนวคิดการสื่อความหมายของเฟอร์ดินานด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure) เป็นรากฐานในการสร้างกรอบแนวคิดต่อภาษาของเขาเองขึ้นมาคือ กรอบแนวคิดเรื่องการเคลื่อนของความหมาย (differance) (Derrida, 1997 อ้างใน ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2545) โดยได้เสนอประเด็นที่เห็นต่างจากโซซูร์ก็คือ การที่บอกว่าภาษาทำงานโดยอาศัยโครงสร้างของความแตกต่างในตัวของมันเองนั้น ไม่เพียงพอที่จะอธิบายการทำงานของภาษาได้ เพื่อที่จะอธิบายประเด็นดังกล่าว แดร์ริดาได้เสนอกรอบแนวคิด differance การเคลื่อนของความหมาย ว่าเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับส่วนที่ปรากฏตรงหน้า (presence) เนื่องจากส่วนที่อยู่ตรงหน้านั้นสามารถให้ความหมายเป็นจริงได้ทันที ณ เวลาที่อ่าน แต่การเคลื่อนของความหมายจะให้ความหมายเปลี่ยนไปจากปัจจุบันและความหมายที่ซ่อนหรือแฝงอยู่

สำหรับแดร์ริดานั้น ความหมายเป็นเรื่องของความแตกต่างประกอบกัน ความหมายที่สมบูรณ์เด็ดขาดจึงไม่มี มีแต่จะเลื่อนและเคลื่อนออกไปเสมอ สิ่งที่เราได้อ่านได้คือความเป็นไปได้ของความหมาย หรือเส้นทาง ทางเดิน ร่องรอยของความหมาย (trace) ความหมายของเนื้อหาจึงมีมากกว่าหนึ่งความหมายเสมอ คือ มีทั้งการเพิ่มเติมและการแทนที่สวมรอยอย่างไม่รู้จบสิ้น ความหมายจึงมีการเลื่อนไหลไม่จบสิ้น

สิ่งสำคัญในการทำความเข้าใจกับความหมายนั้นคือ ร่องรอย ซึ่งก็คือสัญลักษณ์ที่เป็นลักษณะร่วมจากความแตกต่างทางความหมาย เป็นส่วนที่ขาดหายไปจากข้อเท็จจริงของส่วนที่ปรากฏตรงหน้า อาจกล่าวได้ว่าร่องรอยคือส่วนที่แสดงให้เห็นถึงส่วนที่ขาดหายไป (absence) ตัวของร่องรอยจึงไม่มีอยู่จริง ต้องอาศัยการตีความเพราะมันเป็นสิ่งที่ซ่อนอยู่หรือเป็นสิ่งที่ขาดหายไป (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2552, น.295)

ดังนั้นร่องรอย (trace) จึงมีความสำคัญมากกว่าสิ่งที่ปรากฏ หากปราศจากร่องรอย ที่รักษาความเป็นอื่นให้มีความเป็นอื่นอยู่ในความเหมือน “ภาษาที่สื่อความไม่ได้” (จันทน์ เจริญศรี, 2544, น.80) เช่น การให้ความหมายแก่คำ ๆ หนึ่งในภาษา ตัวอย่างการพูดหรือคิดถึงสีดำ เราจะเข้าใจไม่ได้จากสีดำอย่างเดียว แต่จะต้องเข้าใจจากสีขาวด้วย หรือที่เขากล่าวไว้ว่า “นั่นก็คือต้องมีร่องรอยการดำรงอยู่ของสีขาวด้วยเราจึงจะเข้าใจสีดำได้” หรือกรณีที่เป็นตัวอย่างเชิงวัตถุ เช่น ลูกศรที่พุ่งไปสู่เป้าหมาย ณ จุดหนึ่ง ๆ หรือเวลาหนึ่ง ๆ ลูกศรต้องดำรงอยู่แต่การที่เราสามารถรับรู้การเคลื่อนไหวของมันได้ แสดงว่ามันไม่ได้ดำรงอยู่ ณ จุดใด ๆ โดยสมบูรณ์ แต่ต้องมีร่องรอยของอดีตที่มันเคลื่อนที่ผ่านมาและอนาคตที่มันจะเคลื่อนที่ไปปรากฏอยู่เสมอ (presence but also absence) ด้วยเหตุนี้เดร์ริดาจึงไม่เห็นด้วยกับความคิดต่าง ๆ ที่ให้ความสำคัญกับการปรากฏ (presence) มากกว่าการหายไป (absence) ทั้ง ๆ ที่ผู้ตรงข้ามนี้มีแต่ให้มา

อย่างไรก็ดีเนื่องจากธรรมชาติของภาษาเป็นเช่นนั้นและการคิดต้องทำผ่านภาษา แม้แต่วิธิตลายกรอบก็ต้องมีภาษาเป็นสื่อกลาง ฉะนั้นวิธิตลายกรอบจึงไม่ใช่ทางเลือก และไม่ใช่ทางออกจากกับดักที่ แสดงให้เห็นแล้วว่าไม่ได้นำเสนอความจริง เพียงแต่เป็นการเผยให้เห็นธรรมชาติใหม่ รบกวาระบบเดิม แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องรักษามันไว้ด้วย เขาไม่ได้ทำลายความเชื่อดั้งเดิมหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือเขาเสนอให้คิดในวิธีใหม่ที่ซับซ้อนและไม่สรุปหรือตัดสินให้เด็ดขาด เพราะทำไม่ได้ การทลายกรอบคือการเผยให้เห็นเงื่อนงำ (mystic) ในเนื้อความ (text) เพื่อเผยการจัดลำดับความสำคัญภายในเนื้อความ (text) ที่ไม่มีมูลนั่นเอง

จากกรอบแนวคิดเรื่องการเคลื่อนของความหมาย ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาทำความเข้าใจความหมายสัญลักษณ์/ภาษาของเนื้อความเพื่อหาร่องรอยของความหมาย หากความเป็นไปได้ของความหมาย ก่อนที่จะวิเคราะห์ก็ศึกษาหาความคิดตามแนวคิดมาคาดคิดของ โรลิ่ง บาร์ตส์

แนวคิดเรื่องมายาคติ (Myth)

แนวคิด “มายาคติ” นั้น เป็นแนวคิดการใช้สัญลักษณ์/ภาษาของนักวิจารณ์สังคมชาวฝรั่งเศสชื่อ โรลันด์ บาร์ตส์ (Roland Barthes) ซึ่งเป็นผู้นำทฤษฎีสัญญวิทยาของโซซูร์ ไปพัฒนาต่อเพื่ออธิบายความหมายของวัฒนธรรมชนชั้นนายทุน โดยสำหรับบาร์ตส์แล้วแนวคิดเรื่อง มายาคติ ที่เขาเขียนในงานเรื่อง Mythologies นั้น มายาคติสำหรับเขาไม่ใช่วัตถุ สิ่งของ ความคิด แต่เป็นระบบ ระเบียบ และรูปแบบวิธีการสร้างความหมายแบบหนึ่งที่ขึ้นกับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์เฉพาะแบบหนึ่ง มีขีดจำกัดของการใช้ และมีกระบวนการที่ทำให้เกิดการยอมรับทางสังคมในวงกว้าง (วรรณพิมล อังคศิริสรพ, 2551, น.9)

การวิเคราะห์มายาคติของบาร์ตส์นั้นเป็นการศึกษาที่พยายามจะเผยให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแต่ไม่นิยมพูดถึงกันหรือที่เขาใช้มายาคติในความหมายของภาพลวงตา มายาคติคือการพูดหรือใช้ภาษาแบบหนึ่งที่พูดถึงวัตถุสิ่งของแต่วิธีการพูดจะแตกต่างออกไปของแต่ละคน เป็นการสอดแทรกค่านิยมของผู้พูดลงไปด้วยเสมอ มายาคติสื่อผ่านอะไรก็ได้ที่สามารถสื่อความหมายได้ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นภาษาพูดเพียงอย่างเดียว อาทิ ภาพเขียน ภาพถ่าย การละเล่น โปสเตอร์หาเสียง กีฬา เครื่องดื่ม อาหาร ฯลฯ (Barthes, R. 1972)

การวิเคราะห์สัญญิต* ในแนวมายาคติตามแนวทางการวิเคราะห์ของบาร์ตส์นั้น จัดอยู่ในแนวทางของการใช้สัญลักษณ์/ภาษาเชิงโครงสร้าง (Structural Semiology) ซึ่งเสนอว่า หน่วยสื่อความหมายแต่ละหน่วยมิได้มีตัวตนอยู่ได้โดยลำพังโดด ๆ แต่อาศัยความสัมพันธ์โยงใยระหว่างกันซึ่งประกอบเป็นโครงสร้างขององค์รวม จึงทำให้แต่ละหน่วยมีค่าสื่อความหมายขึ้นมาได้ ดังนั้นกระบวนการสื่อความหมายจึงอิงอยู่กับเครือข่ายความสัมพันธ์กันเองของหน่วยทั้งหมดตามหลักการพื้นฐานของการใช้สัญลักษณ์/ภาษา มายาคติมีลักษณะเหมือนภาษาหรือกระบวนการสื่อความหมายประเภทอื่น ๆ เช่น สัญญานจราจร กล่าวคือ สิ่งเหล่านี้ทำหน้าที่ของมันโดยอาศัยหน่วยสื่อความหมาย ซึ่งในภาษาวិชาการเรียกว่า สัญญิต (sign) โดยสัญญิตประกอบขึ้นด้วยสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส เรียกว่า “สัญญิตแห่งเครื่องหมาย” (signifier) กับสิ่งที่เข้าใจได้ว่าเป็นความหมายที่สื่อ เรียกว่า “สัญญิตแห่งความหมาย” (signified) ในกรณีของภาษา สัญญิตก็คือถ้อยคำ ซึ่งมีรูปสัญญิตเป็นเสียง หรือตัวเขียน และความหมายสัญญิตก็คือแนวคิด (concept) ที่เราเข้าใจจากถ้อยคำนั้น (นพพร ประชากุล, 2547)

* การใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สัญลักษณ์/ภาษาเชิงโครงสร้าง (Structural Semiology) อ้างอิงตาม ศ.ดร.สุรพงษ์ โสธนะเสถียร

บาร์ตส์ มีความเห็นว่าเจตนาของมายาคติจะไม่ปรากฏให้เห็นตรง ๆ หากแต่ มายาคติเป็นการบอกเล่าและการตอกย้ำไปพร้อมๆ กัน ความหมายของมายาคติมักปรากฏ ในรูปของความเป็นสากล ความเป็นธรรมชาติ ความเป็นจริง ถ้าภาษาเป็นเรื่องของการ ถูกกำหนดให้เป็นแล้ว มายาคติก็จะเป็นเรื่องของความจงใจ ความตั้งใจที่จะเทียบเคียง แทนที่ หรือ สวมรอยความหมายของสิ่งที่ไม่เหมือนกันให้มีความหมายเหมือนกัน (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2551, น.128)

ดังนั้นมายาคติจึงเป็นส่วนหนึ่งของการใช้สัญลักษณ์/ภาษาเป็นการศึกษา ความหมายโดยไม่สนใจเนื้อหาสาระของสิ่งนั้นหรือศึกษาความหมายออกจากเนื้อหาสาระ แนวทางนี้จึงมุ่งเน้นไปสู่ความสำคัญของการใช้วิจารณ์ญาณทั้งในการตีความของเนื้อความ ต่าง ๆ การสร้างระบบความสัมพันธ์ภายในภาษา และการอาศัยมโนทัศน์ของกรอบ วัฒนธรรมจากปรากฏการณ์

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “มายาคติในการนำเสนอข่าวการเมือง ของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร” นี้ อาศัยการวิเคราะห์เนื้อความ (textual analysis) ด้วยวิธีการทลายกรอบ (deconstruction) ซึ่ง เป็นการอ่านเพื่อสลายเอกภาพของเนื้อความเพื่อนำไปสู่การเข้าใจในกระบวนการสร้างความหมายของเนื้อความ เข้าไปทลายการให้ความหมายที่เป็นหนึ่งเดียวของเนื้อความ โดย พยายามทำให้เห็นว่าสิ่งที่ดูเหมือนจะเป็นองค์ประกอบย่อยและไม่ใช่ส่วนที่สำคัญ แท้จริง แล้วก็อาจถูกมองว่าเป็นศูนย์กลางได้เช่นกัน ซึ่งความคิดดังกล่าวนั้นเป็นการทำให้เนื้อความ นั้นเปิดกว้างต่อสิ่งที่มันไม่ได้นำเสนอออกมา

ในการศึกษาความเป็นไปได้ของความหมายของเนื้อความ (text) ด้วยวิธีการทลาย กรอบ เป็นการอ่านเพื่อขจัดสิ่งกีดขวางแล้วแสดงให้เห็นชุดของคู่ตรงข้ามที่ดำรงอยู่ใน เนื้อความ โดยคำแรกจะถูกทำให้เหนือกว่าคำหลังเสมอ การอ่านเนื้อความด้วยวิธีการ ทลายกรอบจึงเป็นการอ่านเพื่อหาเนื้อความรอง (subtext) และสิ่งที่ไม่ได้เขียน (absence) ที่มาประกอบกันขึ้นเป็นเนื้อความและสร้างความหมายให้กับเนื้อความนั้น การอ่านเช่นนี้ ร่องรอยจึงสำคัญกว่าสิ่งที่ปรากฏตรงหน้า (presence) จะเห็นได้ว่าการทลายกรอบเป็น วิธีการเพื่อแยกแยะรายละเอียดของความหมายในเนื้อความเพื่อจะนำความหมายที่ได้จาก การตีความแล้วกลับคืนเป็นกรอบจินตนาการใหม่ต่อไป

สำหรับวิธีการทลายกรอบนั้น ผู้วิจัยนำเนื้อความข่าวที่เลือกศึกษาซึ่งเป็นข่าว การเมืองที่นำเสนอในหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์ ทั้ง 4 ฉบับที่มีเนื้อความเกี่ยวข้องกับ

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นำเนื้อความข่าวที่รวบรวมได้มาสกัดเป็นองค์ข้อมูล (corpus) โดยที่ในแต่ละองค์ข้อมูลนั้นพิจารณาจากเนื้อความของข่าวที่ถ้อยคำหรือถ้อยความ มีใจความสำคัญเกี่ยวกับการเมืองและมีความหมายเดียวกันนับเป็น 1 องค์ข้อมูล ตัวอย่างเช่น เนื้อความข่าวที่ว่า

ผู้สื่อข่าวประจำทำเนียบรัฐบาล ตั้งฉายารัฐบาลและรัฐมนตรีประจำปี 2554 ซึ่งถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติสืบเนื่องกันมาเพื่อสะท้อนความคิดเห็นของสื่อมวลชนต่อการทำงานของรัฐบาล จากประสบการณ์การทำงานที่ปรากฏต่อสื่อสาธารณะ ส่วนฉายานายกรัฐมนตรีคือนายกฯนกแก้ว โดยแม้ น.ส.ยิ่งลักษณ์จะเป็นผู้หญิงที่มีความสวย นุคลิกดี มีความโดดเด่น คล้ายกับนกแก้วที่ต้องติดอยู่ในกรงทอง (น.ส.พ. ไทยโพสต์ 27 ธันวาคม 2554)

จากเนื้อความข่าวดังกล่าว นำมาสกัดใจความสำคัญเป็นองค์ข้อมูล 1 องค์ข้อมูล คือ สื่อประจำทำเนียบรัฐบาลมีความเห็นว่านายกรัฐมนตรีนั้นทำงานไม่เป็น ได้แต่พูดตามที่ได้รับมอบหมาย

หรือจากตัวอย่างเนื้อความข่าว ที่ว่า

ดูเหมือนว่า น.ส.ยิ่งลักษณ์จะถนัดไปทางเปิดงานตัดริบบิ้นและทำงานเบื้องมากกว่า ตั้งแต่เป็นนายกฯมายังไม่เห็นแสดงภาวะผู้นำใดๆ ให้คนไทยได้เห็นเลยว่าจะนำพาประเทศไปสู่ความสงบสุข ยิ่งอ้างว่าเอาเวลาไปแก้ของแพงและปัญหาเศรษฐกิจเป็นเรื่องเร่งด่วน ถ้าทำได้จริงก็จะขออนุโมทนาเพราะในขณะที่ลูกพรกของท่านเร่งช่วยเหลือนายใหญ่อย่างเร่งด่วนทั้งในสภาและกรรมการแต่พี่น้องประชาชนชาวไทยกำลังจะตายเพราะของมันแพง” นายสกลธีกล่าว (น.ส.พ. เดลินิวส์ 9 เมษายน 2555)

เนื้อความข่าวดังกล่าว นำมาสกัดใจความสำคัญเป็นองค์ข้อมูล 1 องค์ข้อมูลคือนายกรัฐมนตรีไม่มีความเป็นผู้นำ

จากองค์ข้อมูลข้างต้น ผู้ศึกษาทำการทลายกรอบองค์ข้อมูลเพื่อหาสัญญาณ (signs) ที่สะท้อนความหมายและมีนัยสำคัญ ซึ่งจากองค์ข้อมูลทั้งสองที่ทลายกรอบจะได้สัญญาณแห่งเครื่องหมาย (signifier) คำว่า นายกฯนกแก้ว ตัดริบบิ้น และทำงานเบื้อง จากนั้น

หาความหมายของสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) จะได้สัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) ว่า นายกานกแก้ว หมายถึงนายกรัฐมนตรีนครที่ไม่มีอิสระ พุดตามที่คนกำหนด บอกบให้ ส่วนดัดริบนั้นและทำขนมเบื้องมีความหมายว่าการทำงานที่ใช้แต่การพุด ไม่ได้แสดงออกให้เห็นถึงการใช้สติปัญญาและความสามารถ

จากสัญลักษณ์ที่สะท้อนความหมายขององค์ข้อมูลที่นำเสนอ ผู้ศึกษาได้นำไปหาความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) พบความหมายที่ว่า การเป็นนายกรัฐมนตรีนครยังลักษณะ ชินวัตร นั้น เป็นนายกรัฐมนตรีนครที่ไม่มีอิสระทางความคิด แม้แต่การที่จะพุดก็ต้องท่องตามบทที่มีคนกำหนดมาให้ และในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ผู้นำนั้นเห็นได้จากปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานเปิดงานการดัดริบนั้น ซึ่งเป็นงานที่ไม่ได้แสดงออกให้เห็นถึงการใช้สติปัญญาและความสามารถและทำงานด้วยปาก ดิแต่พุดซึ่งมาจากสัญลักษณ์ของเครื่องหมาย (signifier) คำว่า ทำขนมเบื้อง ซึ่งมาจากคำว่าละเลงขนมเบื้องด้วยปากคือไม่ได้มีความสามารถทำเองแต่ต้องเฝ้าเป็นการให้คนอื่นทำให้ เพราะปกติการทำขนมเบื้องนั้นเป็นเรื่องที่ยากมากจะต้องใช้ฝีมือ ความสามารถและความละเอียดละไม

เมื่อได้ความหมายที่ปรากฏเช่นนั้นผู้ศึกษาได้นำมาทลายกรอบเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป (absence) โดยพิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) และจะพบว่าความหมายได้มีการเคลื่อน (differance) ไปจากความหมายที่ปรากฏตรงหน้าสู่ความหมายที่ขาดหายไป โดยมีร่องรอย (trace) ที่ทำให้เห็นการเคลื่อนของความหมายจาก นายกานกแก้ว ดัดริบนั้น ทำขนมเบื้อง เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ความเป็นผู้นำของยังลักษณะนั้นเห็นได้จากการทำหน้าที่เปิดงาน ดัดริบนั้น การเป็นผู้ที่มีไม่มีอิสระทางความคิดและไม่ได้แสดงออกให้เห็นถึงความสามารถและสติปัญญาในการทำงาน ความหมายของภาวะผู้นำดังกล่าวได้เคลื่อนไปเป็นว่าจากสัญลักษณ์ดังกล่าวทำให้เกิดความหมายใหม่ที่ว่าการทำงานยังลักษณะ ไปเปิดงาน ดัดริบนั้น นั้นเป็นการแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้ตาม เพราะกิจกรรมที่ทำนั้นไม่ว่าจะเป็นการดัดริบนั้น การเป็นประธานเปิดงาน การดิแต่พุดแต่ไม่ทำอะไรๆ เป็นสถานะที่มีคนคอยบอกให้ทำเช่นนั้นเช่นนี้ ไม่ได้ต้องใช้สติปัญญาความเฉลียวฉลาดและความสามารถอื่น ๆ ซึ่งความหมายที่เคลื่อนไปนี้เกิดจากร่องรอยของความหมาย (trace) ที่ว่าในการไปเป็นประธานเปิดงาน ไปดัดริบนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นการกระทำหรือการแสดงออกตามที่มีคนกำหนด ไม่ใช่เป็นการแสดงออกทางสติปัญญาที่จะให้ผู้นำได้แสดงไหวพริบหรือความเฉลียวฉลาด ดังนั้นร่องรอยของความหมายนี้จึงทำให้ความหมายที่ขาดหายไป (absence) มีความสมบูรณ์ คือ ยังลักษณะ ชินวัตร นั้นมีภาวะของความเป็นผู้ตามมากกว่าที่จะเป็นผู้นำ

เมื่อผู้ศึกษาได้ทลายกรอบองค์ข้อมูลในเนื้อความการนำเสนอข่าวของยังลักษณ์ ชินวัตร ได้ผลศึกษาและพบความหมายทั้งในส่วนของความหมายที่ปรากฏ (presence) และความหมายที่ขาดหายไป (absence) ผู้ศึกษาจะได้นำความหมายที่ขาดหายไปนั้น มาจัดลำดับชั้นตามต้องการ (hierarchical opposition) และหาร่องรอยมาปะติดปะต่อเป็นความหมายใหม่หรือความจริงใหม่เพื่อที่จะได้เป็นการทลายกรอบเดิม นำไปสู่แยกมายาคติและความจริงออกจากกัน จากนั้นจะได้นำความหมายมายาคติที่ศึกษาได้ไปวิเคราะห์การทำหน้าที่ของมายาคติในเนื้อความการนำเสนอข่าวการเมืองของ ยังลักษณ์ ชินวัตร ในหนังสือพิมพ์ โดยการเชื่อมโยงกับบริบทแวดล้อมทางการเมืองที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลการวิจัย

จากการทลายกรอบเนื้อความเพื่อศึกษากระบวนการสร้างความหมายในการนำเสนอข่าวการเมืองของ ยังลักษณ์ ชินวัตร ผู้ศึกษาพบว่า มีการสร้างความหมายของเนื้อความโดยผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ (signs) ผ่านสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ที่แตกต่างกันเพื่อนำไปสู่สัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) ที่หลากหลาย และสัญลักษณ์ที่พบนั้นส่วนใหญ่เป็นการสื่อด้วยสัญลักษณ์ที่เป็น Paradigmatic เป็นชุดของสัญลักษณ์ที่มีความหมายเหมือนกัน (set of signs) โดยที่ในสัญลักษณ์แต่ละตัว ที่อยู่ใน paradigm เดียวกันนั้นจะต้องมีลักษณะบางอย่างร่วมกัน เช่น การเป็นหนี้ อาจประกอบด้วย unit ย่อย ๆ เช่น หนี้บัตรเครดิต หนี้ผ่อนรถยนต์ ผ่อนบ้าน ผ่อนค่าพลังงาน ฯลฯ แต่ unit ย่อย ๆ ทั้งหมดนี้ต่างก็มีคุณสมบัติ “ความเป็นหนี้” ร่วมกัน ซึ่งสัญลักษณ์ที่เป็นชุดนี้จะทำให้เข้าใจและตีความหมายของเนื้อความนั้น ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นอกจากการสร้างความหมายของเนื้อความข่าวที่ผ่านสัญลักษณ์ (signs) ต่าง ๆ แล้ว ในการศึกษาที่พบว่าความแตกต่างในตัวองภาษาเองไม่สามารถที่จะอธิบายความหมายของภาษาได้หมดเพราะความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ไม่ได้เป็นความหมายเพียงหนึ่งเดียวและเป็นความหมายที่ตายตัว เพราะว่าความหมายได้มีการเคลื่อนของความหมาย (differance) ออกไปสู่ความหมายที่ไม่ปรากฏหรือความหมายที่ขาดหายไป (absence) โดยการเคลื่อนของความหมาย (differance) นั้นคือสิ่งที่ตรงข้ามกับความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ศึกษาได้จากร่องรอย (trace) ของความหมาย ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความหมายที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้จากการที่ใช้วิธีการทลายกรอบศึกษาการสร้างความหมายและการแยกมายาคติออกจากความจริง ผู้วิจัยได้พบการสร้าง ความหมายและการแยกมายาคติได้ 6 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1.การสร้างความหมายและมายาคติของการเป็นตัวแทนทางการเมือง

จากการนำองค์ข้อมูล (corpus) มาอ่านด้วยวิธีการทลายกรอบ อ่านอย่างพินิจ พิเคราะห์ ผู้วิจัยพบการสร้างความหมายของการเป็นตัวแทนทางการเมือง ของยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ผ่านองค์ข้อมูลที่นำเสนอในหลายประเด็นด้วยกัน โดยความหมายที่ปรากฏใน องค์ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นตัวแทนทางการเมืองของนายกรัฐมนตรี ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้สะท้อนผ่านสัญญาณ (signs) หลาย ๆ สัญญาณ หากแต่ความหมายของสัญญาณ เหล่านั้นเป็นความหมายที่ใกล้เคียงและมีความสอดคล้องกัน เช่น จากองค์ข้อมูลที่ปรากฏ ดังนี้

ส่วนความเคลื่อนไหวทางการเมืองวันเดียวกัน เวลา 11.00 น. ที่ วัดศรีบึงนาราง บึงนาราง.ศ.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้เป็นประธานในพิธีเททองหล่อระฆังแผ่นดิน “สังฆวารี” โดย นายชงยุทธ วิชัยดิษฐ รองนายกฯ และรมว.มหาดไทย พล.อ.อ.สุกำพล สุวรรณทัต รมว.คมนาคม นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ รมช.เกษตรและ สหกรณ์ พร้อมด้วย ส.ส.ศรีสะเกษ และจังหวัดใกล้เคียงมาร่วมพิธี

(น.ส.พ. เติลินิวส์ 26 ธันวาคม 2554)

ดูเหมือนว่า น.ส.ยิ่งลักษณ์จะถนัดไปทางเปิดงานตัดริบบิ้นและ ทำขนมเบื่องมากกว่า ตั้งแต่เป็นนายกฯมายังไม่เห็นแสดงภาวะผู้นำ ใดๆ ให้คนไทยได้เห็นเลยว่าจะนำพาประเทศไปสู่ความสงบสุข ยิ่งอ้างว่าเอาเวลาไปแก้ของแพงและปัญหาเศรษฐกิจเป็นเรื่องเร่งด่วน ถ้าทำได้จริงก็จะขออนุโมทนาเพราะในขณะที่ถูกพรรคของท่านเร่ง ช่วยเหลือนายใหญ่อย่างเร่งด่วนทั้งในสภาและกรรมการแต่พี่น้อง ประชาชนชาวไทยกำลังจะตายเพราะของมันแพง” นายสกลธีกล่าว

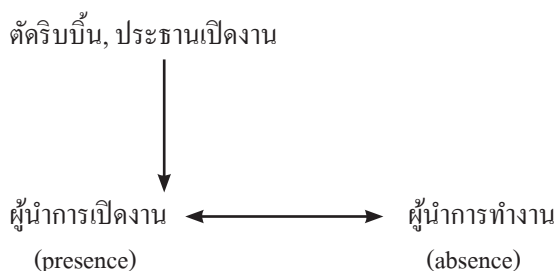
(น.ส.พ. เติลินิวส์ 9 เมษายน 2555)

จากองค์ข้อมูลในเนื้อความที่นำเสนอว่าเกี่ยวกับยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เมื่อผู้วิจัยได้ ทลายกรอบทำให้พบสัญญาณ (signs) ต่าง ๆ มากมาย สะท้อนผ่านสัญญาณแห่งเครื่องหมาย (signifier) เช่น การตัดริบบิ้น การเป็นประธานเปิดงาน ซึ่งการตัดริบบิ้น การเป็นประธาน เปิดงานนั้นเป็นสัญญาณแห่งความหมาย (signified) ของการปฏิบัติหน้าที่ของคนที่เป็นผู้นำ

คนที่มีความสำคัญ ที่สะท้อนความหมายเช่นนี้เพราะจะเห็นได้ว่าในงานพิธีต่าง ๆ นั้น บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในงานหรือคนที่เป็ผู้นำของงานเท่านั้น ที่จะได้เป็นคน ที่ตัดริบบิ้นหรือเป็นประธานเปิดงานนั้น ๆ

ดังนั้นสัญญัตติของการตัดริบบิ้น สัญญัตติของการเป็นประธานเปิดงานต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นสัญญัตติที่สะท้อนให้เห็นความหมายที่ปรากฏ (presence) ว่ายังลักษณ์ ชินวัตร นั้นเป็ผู้นำ เป็นคนสำคัญเพราะเห็นได้จากการที่ยังลักษณ์ ได้รับเชิญให้เป็นประธานหรือตัดริบบิ้นในงานต่าง ๆ มากมาย

อย่างไรก็ตามจากความหมายที่ปรากฏนั้นผู้วิจัยได้นำมาทลายกรอบเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป (absence) โดยพิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้าที่ปรากฏความหมายว่ายังลักษณ์ ชินวัตร นั้นเป็ผู้นำ เป็นคนสำคัญเพราะได้รับเชิญให้เป็นประธานเปิดงานหรือตัดริบบิ้นในงานต่าง ๆ มากมาย จากการทลายกรอบ ปรากฏดังนี้

จากการทลายกรอบคู่คำตรงข้ามของความหมายของการตัดริบบิ้น การเป็นประธานเปิดงานที่มีความหมายว่าเป็นการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำ เป็นบุคคลที่มีความสำคัญของยังลักษณ์ ชินวัตร ทำให้เห็นถึงความหมายที่ไม่ปรากฏหรือความหมายที่ขาดหายไปในเรื่องความก็คือการเป็นผู้นำของยังลักษณ์ ชินวัตร ที่เห็นได้จากการปฏิบัติงานหรือการทำงาน ซึ่งความหมายที่ขาดหายไปได้มีการเปลี่ยนแปลงมีการเลื่อนและเคลื่อน (differance) ไปจากความหมายที่ปรากฏตรงหน้า จากความหมายของการตัดริบบิ้น การเป็นประธานเปิดงาน เป็นสัญญัตติที่มีความหมายที่ปรากฏถึงความเป็นผู้นำการเปิดงาน ของยังลักษณ์ ชินวัตร ความหมายได้เคลื่อนไปสู่ความหมายที่ขาดหายก็คือผู้นำการทำงาน

การที่ความหมายเปลี่ยนแปลงไปเช่นนั้น เกิดจากร่องรอยของความหมาย (trace) ที่ว่าการไปเป็นประธานเปิดงาน ไปตัดริบบิ้น ล้วนแต่การแสดงออกถึงการเป็นคนสำคัญ

ของงานนั้น ๆ แต่ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพหรือความสามารถในการเป็นผู้นำการทำงาน เพราะการตัดสินใจ การเป็นประธานกล่าวสุนทรพจน์เปิดงานต่าง ๆ นั้นส่วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่มีกำหนดการ มีร่างสุนทรพจน์ ให้ปฏิบัติตามขั้นตอน เป็นการกระทำหรือการแสดงออกตามที่มีคนกำหนด เช่น นางสุกมล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ตัดริบบิ้นเปิดงาน “วัฒนธรรม น้ำใจ กู้ภัย น้ำท่วม” จังหวัดชลบุรี ที่จัดขึ้นตั้งแต่วันที่ 8–12 กุมภาพันธ์ 2555 ณ ศาลากลางจังหวัดชลบุรี (<http://www.thaipr.net/government/387886>)

แม้กระทั่งการที่เมื่อ สี จิ้นผิง ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนและเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ได้ประกาศให้ลดพิธีกรรมทางการทั้งหลาย เช่น ขอให้ลดการ “ปูพรมแดง” ต้อนรับและ ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่จำเป็นต้องให้เขาตัดริบบิ้นเปิดงานทางการมากเกินไป เพราะพิธีกรรมเหล่านี้ไม่ได้ช่วยทำให้ประสิทธิภาพของการทำงานดีขึ้น(<http://www.suthichaiyoon.com/home/details.php?NewsID=615>) ร่องรอยของความหมายดังกล่าวจึงทำให้ความหมายของการเป็นผู้นำการเปิดงานด้วยการตัดริบบิ้นเคลื่อนไปสู่ความหมายที่ไม่ปรากฏของการเป็นผู้นำการทำงาน

จากการศึกษาพบว่าความจริงที่ได้จากการทลายกรอบองค์ข้อมูลนั้นคือ ยิ่งลักษณะชินวัตร เป็นไม่ใช่ผู้นำหากแต่เป็นผู้ตาม ซึ่งความจริงที่ทลายกรอบได้นั้นเป็นความจริงที่ไม่ปรากฏ (absence) ในองค์ข้อมูล และเป็นความจริงที่มองไม่เห็น เนื่องจากถูกบดบังด้วยมายาคติหรือความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำที่มีความเชื่อกันว่าการเมืองของไทยนั้นเป็นการเมืองที่สามารถเป็นตัวแทนกันได้ สืบทอดได้ทางสายเลือดและสายสัมพันธ์เป็นวัฒนธรรมความเชื่อในเรื่องของการเมืองไทย

ความเชื่อดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอยู่บ่อย ๆ ในการเมืองไทย จนเกิดเป็นความเคยชิน ดังเช่น การปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีกระทรวงวัฒนธรรมของนางสุกมล คุณปลื้ม ที่ดำรงตำแหน่งนี้แทน นายสนธยา คุณปลื้ม สามปี เป็นระยะเวลา 15 เดือน หรือนางพรทิว นาคาศัย ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ แทน นายอนุชา นาคาศัย สามปี ซึ่งถูกตัดสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี เนื่องจากเป็นกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยซึ่งถูกยุบ รวมถึงกรณีของพลโทหญิงพูนภิรมย์ ลิปตพัลลภ ที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน แทนนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ ผู้เป็นสามีด้วยเช่นกัน

ความเชื่อในวัฒนธรรมการเมืองไทยเช่นนี้ ทำให้คนส่วนใหญ่ของสังคมยอมรับและเชื่อกันว่าตำแหน่งต่าง ๆ ทางการเมืองนั้นสามารถที่จะสืบทอดหรือเป็นตัวแทนกันได้ หากว่ามีสายเลือดเดียวหรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ความเชื่อดังกล่าวเช่นนี้บดบัง

ความจริงในเรื่องของความเป็นผู้นำว่าผู้ที่จะเป็นผู้นำได้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติทั้งในด้านความสามารถและด้านบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำ มีอิสระทางด้านการคิด

อย่างไรก็ตามความหมายต่าง ๆ เหล่านั้นกลับไม่ทำให้การเป็นผู้นำของยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ต้องล้มครืนลง เพราะตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและจนกระทั่ง ณ ปัจจุบัน นายกรัฐมนตรี ยิ่งลักษณ์ ก็ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ ย่อมแสดงให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่นั้นก็ยอมรับในความเป็นผู้นำของเธอ และการที่คนส่วนใหญ่ยอมรับและไม่ตั้งข้อสงสัยถึงความเป็นผู้นำของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ก็เพราะมายาคติที่เชื่อว่าความเป็นผู้นำทางการเมืองนั้นสามารถที่จะเป็นตัวแทนกันได้ อีกทั้งการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายกรัฐมนตรีของ ยิ่งลักษณ์ดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ปรากฏต่อหน้าต่อตาเราอย่างเปิดเผยและเป็นธรรมชาติ จนผู้คนต่างก็คุ้นชินกับภาพการปฏิบัติงานในฐานะนายกรัฐมนตรี เนื่องจากภาพการปฏิบัติหน้าที่ที่เหมือนหุ่นเชิดหรือการเป็นตัวแทนทางการเมืองไทยนั้นมิให้เห็นในวงการการเมืองไทยเป็นประจำ

2. การสร้างความหมายและมายาคติของประโยชน์สาธารณะ

จากการศึกษาพบว่าความหมายที่ไม่ปรากฏ (absence) หรืออีกนัยหนึ่งก็คือความจริงที่ว่าความหมายของประ โยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวม สำหรับ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร แท้ที่จริงก็คือไม่ใช่ประโยชน์ของประชาชนของสาธารณะหากแต่เป็นประโยชน์ของพ.ต.ท.ทักษิณหรือทักษิณประโยชน์ ดังปรากฏในการทลายกรอบองค์ข้อมูล ดังนี้

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ทางไกลจากประเทศญี่ปุ่นผ่านรายการฟ้าวันใหม่ ทางบลูสกาย แชนแนล ถึงกรณี น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ยืนยันไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญหมวดสถาบันฯ ขอเรียกร้องเพิ่มเติมให้นายกฯช่วยยื่นในอีก 2 ประเด็นว่าจะไม่จะต้องแก้ไขเรื่องความเป็นอิสระขององค์กรตุลาการองค์กรอิสระ และยืนยันด้วยว่าจะไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อเอื้อประโยชน์ให้คนใดคนหนึ่งนำไปสู่การลบเลือนอำนาจตุลาการในอดีตหรือนิรโทษกรรม ถ้ายืนยันอย่างนี้จะได้จบเลยไม่ต้องขัดแย้งกันแล้วอย่าไปตอบเพียงคำว่า ปลอมให้เป็นเรื่อง ส.ส.ร. ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เราบอกว่าไม่ใช่เรื่องว่า ส.ส.ร. อิสระหรือไม่ แต่เป็นประเด็นที่ไม่ควรจะต้องให้ ส.ส.ร.มาพิจารณาและต้องเป็นหลักที่ ส.ส.ร. ยึดถือ

(น.ส.พ. ไทยรัฐ 2 มีนาคม 2555)

น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีและนายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต่างปฏิเสธการเร่งดำเนินการ คืนพาสปอร์ตแดงให้กับพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี พร้อมยืนยันขอให้เป็นไปตามขั้นตอนของกระทรวงการต่างประเทศ และไม่ใช่นโยบายหลักของรัฐบาล

(น.ส.พ. มติชน 15 สิงหาคม 2554)

นายสกลธี ภัททิยกุล รองโฆษกพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวว่า ตนแปลกใจที่ น.ส.ยิ่งลักษณ์อ้างว่าไม่ทราบกรณีพรรคเพื่อไทยเตรียมเสนอร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรมเข้าสู่สภา พรรคแสดงความเห็นตลอดมาว่า ถ้าต้องการเห็นการปรองดองต้องเปิดเผยรายละเอียดและแนวทางไม่ใช่ว่าช่วยเหลือคน ๆ เดียวหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ ถ้าคนเป็นนายกฯไม่ทราบก็เลิหวังเห็นการปรองดองได้เลย

(น.ส.พ. เดลินิวส์ 9 เมษายน 2555)

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ให้สัมภาษณ์ว่า คำถามตอบกระชู้ของ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุงรองนายกฯ เป็นสิ่งยืนยันว่าสิ่งที่มีรายงานออกมาน่าจะเป็นจริงและสิ่งที่อาจจะตามมาคือความแตกแยกและการเพิ่มความขัดแย้งใหม่ ด้านหนึ่งรัฐบาลบอกอยากปรองดองแต่กลับสร้างความแตกแยกใหม่ขึ้นมา นอกจากนี้ เมื่อ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกฯกลับมาจากต่างประเทศแล้วควรแสดงจุดยืนว่าจะหยุดเรื่องนี้หรือไม่ เพราะหากเดินหน้าเรื่องนี้ต่อไปจะเป็นการทำลายหลักการที่ดีของการบริหารบ้านเมือง การออก พ.ร.ฎ.อภัยโทษต้องมีหลักเกณฑ์ตามปกติที่มีประชาชนเรือนหมื่นคนได้รับประโยชน์ แต่มีกี่คนในประเทศนี้ที่มีคดีทุจริตและถูกตัดสินแล้วได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนเงื่อนไขจากการตรา พ.ร.ฎ.ฉบับนี้ ตนนึกได้แค่คนเดียว ส่วนที่อ้างเรื่องพระราชอำนาจต้องถามว่าเหมาะสมหรือไม่ เพราะสิ่งที่เรานำขึ้นทูลเกล้าฯควรมีแต่สิ่งที่ดี อยากให้รัฐบาลทำทุกอย่างอยู่ภายในกรอบของรัฐธรรมนูญ รัฐบาลควรตัดไฟแต่ต้นลม เพราะเริ่มจากมีเค้าความขัดแย้งขึ้นมาส่วนที่จะมีการปลุกกระดมคน

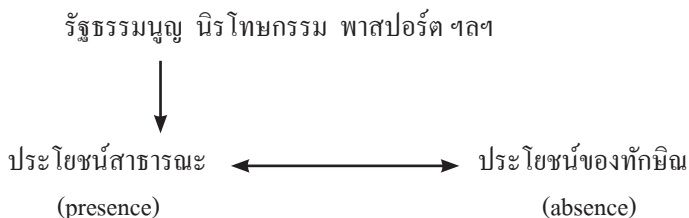
สีแดง 2 แขนคนนั้นเป็นอีกส่วนหนึ่งที่เกิดจากสาเหตุนี้ ที่เรากำลัง
สร้างความขัดแย้งขึ้นมาใหม่เพื่อคนคนเดียว

(น.ส.พ. ไทยรัฐ 18 พ.ย. 2554)

จากการทลายกรอบองค์ข้อมูลข้างต้นจะเห็นสัญญาณ (signs) ที่สะท้อนผ่านสัญญาณ
แห่งเครื่องหมาย (signifier) คำว่า รัฐธรรมนูญ นิรโทษกรรม พาสปอร์ต หลักนิติธรรม
และพระราชกฤษฎีกากกัยโทษ ซึ่ง รัฐธรรมนูญ เป็นสัญญาณแห่งความหมาย (signified)
ของกฎหมายสูงสุดในการจัดการปกครองรัฐ นิรโทษกรรม เป็นสัญญาณแห่งความหมาย
(signified) ของการทำให้ผู้ซึ่งจะต้องรับโทษในความคิดที่ได้กระทำไว้หลุดพ้นไปโดย
ไม่ต้องรับผิดชอบ ไม่ต้องรับโทษทั้งทางแพ่งและอาญา ส่วนพาสปอร์ตก็หมายถึง
หนังสือเดินทางที่มีไว้เพื่อแสดงตัวตน หลักนิติธรรมหมายถึงการปกครองประเทศโดย
กฎหมายที่บุคคลเสมอภาคกันในกฎหมาย ส่วนพระราชกฤษฎีกากกัยโทษ มีความหมาย
ถึง การพระราชทานพระมหากษัตริย์คุณของพระมหากษัตริย์แก่ผู้ต้องโทษ ให้ได้รับการ
ปล่อยตัว หรือลดโทษแล้วแต่กรณี

สัญญาณแห่งความหมายที่ทลายกรอบได้นั้น ล้วนแต่เป็นความหมายที่ไม่ได้พูดถึง
เรื่องของคนคนหนึ่งคนใด หากแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสาธารณะ หรือเป็นเรื่องที่
เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน เป็นเรื่องของส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ซึ่งมีผลกระทบต่อสาธารณะเพราะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนไทยทุกคน

จากสัญญาณ (signs) ที่กล่าวมาแล้วไม่ว่าจะเป็นสัญญาณที่ว่า รัฐธรรมนูญ
นิรโทษกรรม พาสปอร์ต หลักนิติธรรม และพระราชกฤษฎีกากกัยโทษ ล้วนแต่เป็นสัญญาณ
ที่สะท้อนให้เห็นความหมายที่ปรากฏ (presence) ที่ว่าเรื่องใด ๆ ก็ตามที่ส่งผลกระทบต่อ
ประชาชนก็คือเรื่องของประโยชน์สาธารณะ ผู้วิจัยได้นำมาทลายกรอบเพื่อหาความหมาย
ที่ขาดหายไป (absence) โดยพิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความ
หมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) จากการทลายกรอบพบความหมายที่ขาดหายไป ดังนี้

จากการทลายกรอบคำตรงข้ามของความหมายของ รัฐธรรมนูญ นิรโทษกรรม พาสปอร์ต หลักนิติธรรม และพระราชกฤษฎีกากฎโทษ ที่มีความหมายว่า สำหรับ ยิ่งลักษณ์นั้นเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ นิรโทษกรรม การคืนพาสปอร์ต หลักนิติธรรม และพระราชกฤษฎีกากฎโทษ นั้นเป็นเรื่องของประโยชน์สาธารณะ เมื่อพิจารณาจาก คำตรงข้ามกับความหมายดังกล่าว ผู้วิจัยจะพบความหมายที่ขาดหายไปก็คือ ความหมายที่ว่า เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ นิรโทษกรรม การคืนพาสปอร์ต หลักนิติธรรม และ พระราชกฤษฎีกากฎโทษ นั้นเป็นเรื่องที่มีผลกระทบและมีประโยชน์กับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ใช่เป็นเรื่องของประโยชน์สาธารณะหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นเรื่องทักษิณ ประโยชน์ (ทักษิณ-ประโยชน์ - ผู้วิจัย)

จะเห็นได้ว่าความหมายที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ เนื่องเพราะความหมายมีการ เคลื่อน (differance) ไปจากเดิม จากการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การออกพรบ.นิรโทษกรรม การขอพระราชทานอภัยโทษ การออกพาสปอร์ต เป็นสัญญาที่มีความหมายที่ปรากฏ ตรงหน้าถึงเรื่องของสาธารณะ เรื่องประโยชน์ของประชาชนทั้งประเทศ เรื่องของ ประเทศชาติ เรื่องของส่วนรวม หรือเรียกว่าเป็นเรื่องของประโยชน์สาธารณะ ความหมาย ได้เคลื่อนไปเป็นว่าจากสัญญาดังกล่าวทำให้เกิดความหมายใหม่ที่ว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญ การออกพรบ.นิรโทษกรรม การขอพระราชทานอภัยโทษ การออกพาสปอร์ต นั้นเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้อง มีผลกระทบและมีประโยชน์ต่อ พ.ต.ท. ทักษิณ มากที่สุดหากมีการดำเนินการ แก้ไขดังกล่าว

การที่ความหมายเคลื่อน (differance) ไปจากความหมายของประโยชน์สาธารณะ ไปเป็นความหมายของประโยชน์ของพ.ต.ท.ทักษิณ หรือทักษิณประโยชน์นั้นเนื่องเพราะ จาร่องรอยของความหมายที่ว่า (trace) จากการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การออกพรบ. นิรโทษกรรม การขอพระราชทานอภัยโทษ การออกพาสปอร์ต นั้นหากดำเนินการสำเร็จ ผู้ที่จะได้รับประโยชน์มากที่สุดและโดยตรงก็คือ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งในเรื่องของ การอภัยโทษทางคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และยังสามารถเดินทางเข้าออก ประเทศไทยได้ ซึ่งในการที่จะแก้ไขเพื่อให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ได้ประโยชน์ดังนี้จะต้องผ่าน การแก้ไขที่ได้รับการยอมรับจากประชาชน ร่องรอยดังกล่าวนี้จึงเป็นร่องรอยที่ทำให้เห็น การเคลื่อนของความหมายที่ไปสู่ความหมายที่ว่าเรื่องดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นล้วนแต่ เป็นประโยชน์ต่อ พ.ต.ท.ทักษิณด้วยกันทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตามเมื่อได้ทลายกรอบองค์ข้อมูลในเนื้อความการนำเสนอข่าวของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร แล้ว ได้ผลการศึกษาและพบความหมายทั้งในส่วนของความหมายที่

ปรากฏและความหมายที่ขาดหายไป ผู้วิจัยจะได้นำความหมายที่ขาดหายไปนั้น มาหา มโนทัศน์จะได้ว่าเรื่องต่าง ๆ นั้นล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่อง ของที่ชายนายกรัฐมนตรี จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาหารายต่อเพื่อนำมาปะติดปะต่อเป็น ความหมายใหม่หรือความจริงใหม่เพื่อที่จะได้เป็นการทลายกรอบเดิม และจะได้แยก มาแยกคิดและความจริงออกจากกัน

ผลจากการปะติดปะต่อเรื่องนั้นจะพบว่าในส่วนของความหมายที่ขาดหายไป นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องเดียวกันคือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่ชายนายกรัฐมนตรีด้วยกันทั้งสิ้น กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นการปะติดปะต่อของความหมายที่ ขาดหายไปในความหมายของการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีความหมายว่ารัฐบาลยังลักษณะ ต้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีที่มาจาก การปฏิวัติรัฐประหาร แก้เพื่อส่วนรวม แต่ความหมาย ที่ขาดหายไปก็คือนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร การ ออกพ.ร.บ.นิรโทษกรรม ให้กับนักโทษที่มีคดีทั้งทางแพ่งและอาญาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ นักโทษจำนวนมาก แต่เป้าหมายของรัฐบาลก็คือการนิรโทษกรรม พ.ต.ท.ทักษิณ รวมทั้ง การออกพาสปอร์ตที่เป็นหนังสือเดินทางที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนทั่วไปใช้ในการแสดง ตัวตนเมื่อต้องเดินทางไปต่างประเทศ หากแต่ในความหมายที่ขาดหายไปก็คือการคืน พาสปอร์ตให้กับ พ.ต.ท. ทักษิณ เพื่อที่จะได้มีอิสระในการเดินทางไปประเทศอื่น ๆ ได้ หลาย ๆ ประเทศ ดังนั้นเรื่องของที่ชายคือเรื่อง พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่ชายนายกรัฐมนตรี จึงเป็นรายต่อที่ปะติดปะต่อของความหมายที่ขาดหายไป

จากรายต่อที่เป็นเรื่องของ พ.ต.ท. ทักษิณ เมื่อมาปะติดปะต่อความหมายที่ ขาดหายไปก็จะทำให้ได้ความหมายใหม่หรือความจริงที่ว่าเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การ นิรโทษกรรม การออกพระราชกฤษฎีกากอภัยโทษ การคืนพาสปอร์ต ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็น เรื่องที่จะดำเนินการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อเรื่องส่วนตัวคือเป็นประโยชน์ต่อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มากกว่าที่จะเป็นการผลักดันเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเป็นความจริงที่ถูกบดบัง ด้วยมายาคติเรื่องของประโยชน์สาธารณะที่ทำให้ผู้คนเชื่อว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การขอ นิรโทษกรรม การขอพระราชกฤษฎีกากอภัยโทษ ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและ มีความสัมพันธ์กับประชาชนไทยจำนวนมาก และมีผลกระทบในวงกว้าง ดังนั้นจึงทำให้ คนเชื่อได้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนรวมจริง ๆ เช่น กรณีในส่วนของการแก้ไข รัฐธรรมนูญนั้น รัฐบาลพยายามที่จะชี้แจงถึงสาเหตุของการขอแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2550 ว่าเป็นเพราะที่มาของการจัดทำรัฐธรรมนูญโดยที่ ส.ส.ร. มาจากการแต่งตั้งของ คณะรัฐประหาร หรือ คมช. ซึ่งเมื่อมาจากรัฐประหารรัฐธรรมนูญจึงสูญเสียความชอบธรรม

(เจตน์ โทนะวนิก, 27 กรกฎาคม 2555) ซึ่งการอ้างดังกล่าวจึงเป็นมายาคติที่คับบังความจริง ที่ว่าในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ที่ยังลักษณะ ชินวัตร ได้กระทำนั้นเป็นไป เพื่อประโยชน์ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร หากแต่ถูกปกปิดด้วยการอ้างถึงมายาคติเรื่องของ ประโยชน์ส่วนรวม ประโยชน์ของประชาชนทุกคนหรือก็คือการกลบเกลื่อนความจริง เรื่องของทักษิณประโยชน์ด้วยประโยชน์สาธารณะ

3. การสร้างความหมายและมายาคติของชนชั้น

จากการศึกษาพบความจริงที่ว่ารัฐบาลยิ่งลักษณ์ไม่ให้กำหนดคนโยบาย ประชาชนิคมเพื่อให้โอกาสเกษตรกร ชนชั้นล่างหรือชนชั้นกลางได้ขยับชนชั้นหรือ เลื่อนฐานะ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหากแต่เป็นการกำหนดคนโยบายเพื่อตรึงชนชั้น ดังกล่าวให้คงอยู่ตลอดไป ความจริงดังกล่าวกลับถูกบดบังด้วยมายาคติเรื่องของชนชั้น ที่มีความเชื่อว่าชนชั้นนั้นสามารถที่จะขยับหรือเลื่อนได้ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจ ด้วย ความเชื่อเช่นนั้นจึงนำไปสู่นโยบายประชานิยมที่รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อที่จะสร้างโอกาส ให้กับประชาชนได้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีวัตถุในครอบครองเพื่อให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เพราะคนส่วนใหญ่จะมองหรือตัดสินใจว่าใครที่มีรถขับ มีบ้านอยู่ มีบัตรเครดิตใช้ มีเงิน มีทองจับจ่ายใช้สอยเป็นคนชนชั้นกลาง โดยที่ไม่ได้สนใจถึงที่มาของวัตถุ สิ่งของหรือเงิน ทองเหล่านั้นว่ามีที่มาจากไหน ต้องกู้หนี้ยืมสินใครมาหรือไม่

จากการศึกษาด้วยการนำองค์ข้อมูล (corpus) มาอ่านด้วยวิธีการทลายกรอบ อ่าน อย่างพินิจพิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่ามี การสร้างความหมายและมายาคติเรื่องของชนชั้นผ่าน องค์ข้อมูลที่นำเสนอในเนื้อความข่าว ความหมายที่ปรากฏผ่านองค์ข้อมูล นั้นได้ สะท้อนสัญญาณ (signs) หลาย ๆ สัญญัตติด้วยกัน ดังองค์ข้อมูลที่ปรากฏ ต่อไปนี้

น.ส.ยิ่งลักษณ์ กล่าวว่าจะมีการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ด้วยการพักหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อย และผู้มีรายได้น้อยที่มี หนี้ต่ำกว่า 5 แสนบาท อย่างน้อย 3 ปี และปรับโครงสร้างหนี้สำหรับ ผู้ที่มีหนี้เกิน 5 แสนบาท เพิ่มรายได้รายวันสำหรับแรงงานเป็นวันละ 300 บาท และรายเดือนของผู้ที่จบการศึกษาปริญญาตรีเป็น 15,000 บาท นอกจากนี้ยังจะจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้โรงเรียน โดยเริ่ม ทดลองดำเนินการใน โรงเรียนนำร่องระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555

(น.ส.พ.ไทยรัฐ 24 สิงหาคม 2554)

เมื่อวันที่ 15 ธ.ค. ที่ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้เดินทางมาเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการบัตรเครดิตพลังงาน NGV พร้อมกันนี้นายกษานายพิชัย นริพทะพันธุ์ รมว.พลังงาน และผู้บริหารระดับสูงได้ขึ้นรถแท็กซี่ของโครงการฯจากหน้าห้องจูบิเตอร์ 14-15 อาคารชาเลนเจอร์พร้อมขบวนสามล้อ และรถตู้ร่วม ชมมก.เดินทางมายังฮอลล์ 9 เพื่อทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการโดยนายกฯได้นั่งแท็กซี่สีเขียวสด ทะเบียนทศ 6018 กรุงเทพมหานคร จากนั้นนายกฯกล่าวเปิดงานว่า โครงการบัตรเครดิตพลังงาน NGV เป็น 1 ในนโยบายรัฐบาลที่ต้องมีการดูแลรายได้และความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเชื้อเพลิง บัตรเครดิตนี้จะสามารถช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนได้

(น.ส.พ. เดลินิวส์ 16 ธันวาคม 2554)

น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า รัฐบาลพร้อมแล้วที่จะนำบัตรสินเชื่อเกษตรกรไปแจกจ่ายให้กับเกษตรกรทั่วประเทศ บัตรดังกล่าวจะให้วงเงินร้อยละ 70 ของผลผลิตที่เหลือขาย โดย ธ.ก.ส.จะเป็นผู้พิจารณาการใช้บัตรเครดิตนี้จะแตกต่างกับบัตรเครดิตทั่วไปเพราะบัตรเครดิตดังกล่าวไม่สามารถนำไปซื้อโทรศัพท์มือถือหรือมอเตอร์ไซค์ได้ จะซื้อได้เฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรมีเงินเหลือในการดูแลครอบครัว ดังนั้นไม่ต้องห่วงว่าจะเป็นการเพิ่มภาระให้ประชาชน ส่วนเรื่องของดอกเบี้ย ธ.ก.ส. จะไม่มีการเก็บดอกเบี้ยใน 4 เดือนแรก และร่วมกับร้านค้าทั่วไปอีก 1 เดือน ดังนั้น 5 เดือนแรกจะไม่มีการเก็บดอกเบี้ยจากการผลิตแต่หากเกิน 5 เดือนแรก จะมีการเก็บดอกเบี้ยร้อยละ 7 ซึ่งจะไม่เสียวินัยการเงินการคลัง หากมีการชำระตรงก็จะขยายวงเงินให้อีก บัตรดังกล่าวใน 3 เดือนที่ผ่านมา ธ.ก.ส.นำร่องแจกไปแล้ว 5 จังหวัด และวันนี้จะเป็นวันแรกที่จะแจกจ่ายทั่วประเทศ

(น.ส.พ.ไทยรัฐ 30 กรกฎาคม 2555)

จากองค์ข้อมูลข้างต้น จะพบสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) คำว่า แท็บเล็ต บัตรเครดิตพลังงาน NGV และ บัตรสินเชื่อเกษตรกร ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ (signs) ที่มีสัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) ที่ว่า การแจกแท็บเล็ตนั้นเป็นการให้เด็กมีการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีคอมพิวเตอร์ใช้ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา ส่วนบัตรเครดิตพลังงาน NGV และ บัตรสินเชื่อเกษตรกรที่ให้นั้นมีความหมายที่จะให้คนขับรถรับจ้างไม่ประจำทางและเกษตรกรนั้นสามารถที่จะให้ใช้แทนเงินสดเพื่อพลังงานและซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตรได้

นายสาธิต รังคสิริ อธิบดีกรมสรรพากร กล่าวว่า นายกรัฐมนตรีได้สั่งให้พิจารณากรอบทุกอย่างให้ครอบคลุมผู้มีรายได้น้อยระดับให้ได้รับประโยชน์กว่าเดิม รวมถึงการจัดหามาตรการเพิ่มเติม ส่วนแนวทางของนโยบายบ้านหลังแรกที่จะเปลี่ยนเป็นการให้หักภาษีโดยตรงแทนการหักค่าลดหย่อนนั้นถือเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเสนอให้ กรมพิจารณาด้วย ขณะเดียวกันกรมสรรพสามิตจะเสนอกรมให้พิจารณาทบทวนมาตรการคืนเงินรถยนต์คันแรกใหม่ ซึ่งมาตรการนี้ไม่ควรจำกัดทั้งรถยนต์ แล่งผลิตและขนาด

(น.ส.พ.เดลินิวส์ 27 กันยายน 2554)

น.ส.ยิ่งลักษณ์ กล่าวต่อว่า ที่ประชุมกรม.วันนี้มีการพิจารณาเพิ่มเติมในโครงการบ้านหลังแรกที่มีการปรับปรุงในทางปฏิบัติเรื่องของวิธีการหักภาษี โดยจากเดิมให้เป็นการลดหย่อนภาษี แต่เงื่อนไขใหม่คือถ้ามีรายได้หักทุกอย่างหลังจากคำนวณภาษีจนถึงบรรทัดสุดท้ายที่จะเสียภาษีก็จะหักคืนได้ โดยใช้สิทธิ 5 ปี ยืนยันว่ามาตรการนี้ช่วยทุกกลุ่มเราต้องการช่วยผู้ที่จะมีบ้านหลังแรก ผู้ที่เริ่มมีเงินต้องการตั้งตัวได้

(น.ส.พ.ไทยรัฐ 28 กันยายน 2554)

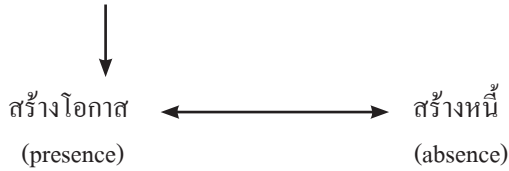
สำหรับสัญลักษณ์ (signs) รถยนต์คันแรก และ บ้านหลังแรก ข้างต้นนั้น เป็นสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย ที่แสดงถึงสัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) การให้คนที่มียาได้น้อยมีโอกาสได้ครอบครองรถยนต์คันแรกและบ้านหลังแรกด้วยการลดอัตราภาษีให้เพื่อที่จะลดภาระของประชาชนที่จะซื้อรถยนต์และบ้าน นอกจากสัญลักษณ์ (signs) ที่กล่าวมาแล้ว จาก

การศึกษาองค์ข้อมูลยังพบสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหมายของชนชั้น อาทิ สัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ของการพักนี้ครั้วเรือน ปรับเงินเดือนปริญญาตรี การรับจำนำข้าวเปลือก ค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท เพิ่มเงินกองทุนหมู่บ้าน ที่แสดงถึงสัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) การให้โอกาสคนที่มียาได้น้อยได้มีโอกาสในการลืมตาอ้าปากด้วยการยืดระยะเวลาการชำระหนี้ให้ยาวนานออกไปจากกำหนดเดิม

อย่างไรก็ตามจากสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นสัญลักษณ์ (signs) ที่แสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) ที่ทำให้เห็นภาพของการให้โอกาสแต่เป็นโอกาสที่อยู่ในรูปของวัตถุ เช่น บัตรเครดิตพลังงาน บัตรสินเชื่อเกษตรกร แท็บเล็ต บ้านหลังแรก รถยนต์คันแรก หรือเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์แห่งความหมาย ที่ทำให้เห็นภาพของการให้โอกาสที่อยู่ในรูปของเม็ดเงิน เช่น การเพิ่มเงินกองทุนหมู่บ้าน การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ปรับเงินเดือนปริญญาตรี 15,000 บาท เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นสัญลักษณ์ ทำให้เห็นความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ของนายกรัฐมนตรี ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ว่า รัฐบาลยังลึกลับนั้นให้โอกาสประชาชนโดยเฉพาะชนชั้นเกษตรกร ชนชั้นล่างรวมทั้งชนชั้นกลางผู้มีรายได้ประจำ ได้มีโอกาสที่จะมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น มีเงินทองใช้และมีโอกาสในการประกอบอาชีพ และนำไปสู่การขยับชนชั้นหรือเลื่อนชนชั้น ซึ่งความหมายดังกล่าวได้สะท้อนผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ มากมายจนทำให้ไม่เห็นความหมายที่ขาดหายไป (absence) ที่พิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้าที่ว่า การที่รัฐบาลยังลึกลับ จัดทำบัตรเครดิตพลังงาน บัตรสินเชื่อเกษตรกร แจกแท็บเล็ตให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ลดหย่อนภาษีในการเป็นเจ้าของบ้านหลังแรก รถยนต์คันแรก รวมทั้งการเพิ่มเงินกองทุนหมู่บ้าน การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ปรับเงินเดือนปริญญาตรี 15,000 บาท เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นเพราะ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ให้โอกาสกับเกษตรกร ชนชั้นล่างและชนชั้นกลางให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเพื่อนำไปสู่การเลื่อนชนชั้นที่สูงขึ้น

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาทลายกรอบเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป โดยพิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้าจากการทลายกรอบพบความหมายที่ขาดหายไป ดังนี้

บัตรเครดิตพลังงาน บัตรสินเชื่อเกษตรกร แท็บเล็ต บ้านหลังแรก
รถยนต์คันแรก เพิ่มเงินกองทุนหมู่บ้าน ขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ปรับเงินเดือน

จากการทลายกรอบคู่คำตรงข้าม ผู้วิจัยจะพบความหมายที่ขาดหายไปว่า จริง ๆ แล้ว ยิ่งลักษณะ ชินวัตร นั้นไม่ได้สร้างโอกาสให้กับเกษตรกร ชนชั้นล่างและชนชั้นกลาง ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเพื่อนำไปสู่การเลื่อนชนชั้นที่สูงขึ้น หากแต่เป็นการทำให้ชนชั้นล่างหรือชนชั้นเกษตรกร ชนชั้นกลางมีหนี้เพิ่มมากขึ้นและตรึงแน่นอยู่กับชนชั้นตนเอง ดังความหมายที่สะท้อนผ่านการใช้สัญลักษณ์ (signs) เช่น บัตรเครดิตพลังงาน บัตรสินเชื่อเกษตรกร แท็บเล็ต บ้านหลังแรก รถยนต์คันแรก เงินกองทุนหมู่บ้าน ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความหมายของการสร้างหนี้สินทั้งสิ้น

จะเห็นได้ว่าจากความหมายที่ปรากฏตรงหน้าที่ได้เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ เนื่องจากความหมายมีการเคลื่อน (differance) ไปจากความหมายเดิม จากความหมายที่ว่า ยิ่งลักษณะ ชินวัตร สร้างโอกาสให้กับเกษตรกร ชนชั้นล่างหรือชนชั้นกลางได้มีการขยับหรือเลื่อนฐานะชนชั้น ความหมายได้เคลื่อนและเลื่อนไปเป็นความหมายของการสร้างหนี้เพื่อตรึงให้ทุกชนชั้นที่ได้กล่าวมาแล้วให้ติดอยู่กับชนชั้นของตนเองด้วยภาระหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น การเคลื่อนของความหมายนั้นเห็นได้จากการเคลื่อนของความหมายของการแจกบัตรเครดิตพลังงาน บัตรสินเชื่อเกษตรกร แท็บเล็ต บ้านหลังแรก รถยนต์คันแรก เงินกองทุนหมู่บ้าน ที่เคลื่อนจากความหมายว่าสัญลักษณ์ ดังกล่าวจะสร้างโอกาสให้เกษตรกร ชนชั้นล่าง รวมไปถึงชนชั้นกลางมีฐานะและชนชั้น รวมทั้งมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่กลับกลายเป็นว่าสร้างหนี้ให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การที่จะไม่สามารถหลุดจากชนชั้นเดิมของตนเองได้

ร่องรอย (trace) ที่ทำให้เห็นการเคลื่อนของความหมายดังกล่าว ก็คือการให้เกษตรกรมีบัตรสินเชื่อทั้งปัจจัยการผลิตและพลังงาน การลดภาษีรถยนต์ ภาษีบ้าน และการปรับเงินเดือนนั้น ไม่ได้ทำให้ชาวบ้านหลุดพ้นจากสถานะภาพหรือชนชั้นเดิมเพราะยังคงเป็นหนี้เหมือนเดิม หรือการปรับเงินเดือนระดับปริญญาตรีให้เป็นเดือนละ 15,000 บาท ซึ่งทำให้ชนชั้นกลางนี้มีความปรารถนาที่จะมีบ้านหรือรถยนต์เป็นของตนเอง

ด้วยนโยบายการลดภาษีบ้านหลังแรกและรถยนต์คันแรก ส่งผลให้ชนชั้นกลางเหล่านี้มีหนี้มากขึ้นกว่าเดิม หรืออาจจะเป็นหนี้มากขึ้นหากจะพักการชำระหนี้ครัวเรือน ดังนั้นทำให้ไม่เห็นหนทางที่เกษตรกร ชนชั้นล่างหรือชนชั้นกลางจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่กลับจะต้องเป็นหนี้มากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากนโยบายรถคันแรก บ้านหลังแรกรวมทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตและพลังงานด้วยบัตรเครดิตเชื่อ ซึ่งหลังจากระยะเวลา 5 เดือนที่รัฐบาลเปิดใช้บัตรเครดิตพลังงานเอ็นจีวี สำหรับผู้ขับแท็กซี่ พบว่าผู้ถือบัตรส่วนใหญ่ ถูกตัดสิทธิ์จากการไม่ชำระหนี้ และมีหนี้เสียจากบัตรเครดิตสูงถึง 10 ล้านบาท กว่าร้อยละ 85 ถูกตัดสิทธิ์การใช้ เนื่องจากไม่ไปชำระหนี้กับธนาคาร คิดเป็นหนี้เสียกว่า 8 ล้านบาท แต่ยังไม่สามารถระบุหาผู้รับผิดชอบได้ (highlightad.kapook.com/view/71426) จากร່อยรอยของความหมายนี้จึงเป็นเรื่องรอยที่ทำให้ความหมายที่ขาดหายไป (absence) มีความสมบูรณ์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามเมื่อได้ทลายกรอบองค์ข้อมูลในเนื้อความการนำเสนอข่าวของยังลักษณ์ จินวัตร เพื่อหาความหมายของการให้โอกาสแล้ว ได้ผลศึกษาและพบความหมายทั้งในส่วนของความหมายที่ปรากฏและความหมายที่ขาดหายไป ผู้วิจัยจะได้นำความหมายที่ขาดหายไปนั้นมาหามโนทัศน์ พบว่าเป็นมโนทัศน์ที่ว่าด้วยเรื่องของการเป็นหนี้ จากนั้นได้หารอยต่อเพื่อนำมาปะติดปะต่อเป็นความหมายใหม่หรือความจริงใหม่เพื่อที่จะได้เป็นการทลายกรอบเดิม เพื่อที่จะได้แยกมาขาคติและความจริงออกจากกัน

ผลจากการปะติดปะต่อเรื่องพบว่าในส่วนของความหมายที่ขาดหายไปนั้นส่วนแล้วแต่เป็นเรื่องเดียวกันคือล้วนแล้วแต่เป็นนโยบายที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศนิยมชมชอบหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือนโยบายประชานิยม และนโยบายประชานิยมนี้เองที่จะทำให้ประชาชนนิยมชมชอบพรรคไทยรักไทยและนำไปสู่โอกาสในการที่จะเป็นรัฐบาลหากมีการเลือกตั้งในครั้งต่อ ๆ ไป ดังนั้นนโยบายประชานิยมดังที่กล่าวมาแล้วจึงเป็นรอยปะติดปะต่อของความหมายที่ขาดหายไป หรืออีกนัยหนึ่งนโยบายประชานิยมเป็นรอยปะติดปะต่อของความหมายหรือความจริงที่ว่านโยบายประชานิยมไม่ได้เป็นนโยบายที่ให้โอกาสกับเกษตรกร ชนชั้นล่าง รวมทั้งชนชั้นกลางมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่เป็นนโยบายที่สร้างหนี้สินเพื่อตรึงชนชั้นเกษตรกร ชนชั้นล่างและชนชั้นกลางให้ติดแน่นกับชนชั้นของตนเองอย่างไม่มีวันหลุดพ้น

อย่างไรก็ตาม ความจริงที่ว่ารัฐบาลยังลักษณ์ไม่ให้กำหนดนโยบายประชานิยมเพื่อให้โอกาสเกษตรกร ชนชั้นล่างและชนชั้นกลางได้ขยับชนชั้นหรือเลื่อนฐานะ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหากแต่เป็นการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างหนี้สินให้ตรึงชนชั้นให้คงอยู่

ในชนชั้นเดิมตลอดไป ความจริงดังกล่าวกลับถูกบดบังด้วยมายาคติเรื่องของชนชั้น ที่มีความเชื่อว่าชนชั้นนั้นสามารถที่จะขยับหรือเลื่อนได้ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจ ด้วยความเชื่อเช่นนั้นจึงนำไปสู่นโยบายประชานิยมที่รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อที่จะสร้างโอกาสให้กับประชาชนได้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีวัตถุในครอบครองเพื่อให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เพราะคนส่วนใหญ่จะมองหรือตัดสินว่าใครที่มีรถขับ มีบ้านอยู่ มีบัตรเครดิตใช้ มีเงินมีทอง จีบจ่ายใช้สอยเป็นคนชนชั้นกลาง โดยที่ไม่ได้สนใจถึงที่มาของวัตถุ สิ่งของหรือเงินทองเหล่านั้นว่ามีที่มาจากไหน ต้องกู้หนี้ยืมสินใครมาหรือไม่

ค่านิยมและความเชื่อในเรื่องของวัตถุนิยมที่เป็นเครื่องแสดงฐานะทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจเป็นความเชื่อที่คงอยู่ในสังคมไทย ส่งผลให้เกิดมายาหรือภาพลวงตาจนเป็นความเชื่อของสังคมในเรื่องของชนชั้นที่ว่าใครมีเงินมีทอง มีวัตถุสิ่งของในครอบครองมากก็ถือว่าเป็นคนรวย มีหน้ามีตา มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็นคนชนชั้นกลางและชนชั้นสูง ในทางตรงกันข้ามหากใครที่ไม่มีแต่หนี้สิน ไม่มีรถขับ ไม่มีบ้านอยู่ก็จะถูกค่านิยมและความเชื่อนี้กดให้เป็นคนชนชั้นล่างหรือชนชั้นเกศตรกร

อย่างไรก็ตามค่านิยมและความเชื่อที่ฝังหัวกันมาเช่นนั้น ก็ยังคงทำให้เกิดมายาในความหมายของชนชั้นที่ผูกติดอยู่และขึ้นอยู่กับเงินทอง มายาคติดังกล่าวจึงทำให้เกศตรกรชนชั้นล่าง รวมไปถึงชนชั้นกลางมองไม่เห็นความจริงที่ว่านโยบายประชานิยมเรื่องของบัตรสินเชื่อเกศตรกร บัตรพลังงาน NGV แท็บเล็ต การพักหนี้ครัวเรือน รถยนต์คันแรก และบ้านหลังแรก โครงการรับจำนำข้าวเปลือก และนโยบายอื่น ๆ นั้นไม่ใช่ชนโยบายที่จะบันดลเงินทอง วัตถุนิยมหรือเป็นนโยบายที่สร้างโอกาสชนชั้นตนเองได้ขยับฐานะและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเพื่อจะได้เลื่อนและขยับชนชั้นให้สูงขึ้น หากแต่ความเป็นจริงที่ถูกมายาคติเรื่องชนชั้นบดบังอยู่นั้นก็คือ ความจริงที่ว่านโยบายประชานิยมของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นเป็นนโยบายที่สร้างหนี้เพื่อใช้ตรึงให้ตนเองติดแน่นกับชนชั้นล่างชนชั้นเกศตรกรและชนชั้นกลางของตนเองไม่มีวันหลุดพ้น เป็นนโยบายที่ใช้ล่ามชนชั้นไม่ให้หนีไปไหนได้

4. การสร้างความหมายและมายาคติของระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง

จากการศึกษาพบว่าความหมายหรือความจริงที่ได้คือการต่างตอบแทนทางการเมือง จากความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ที่ว่าในการแต่งตั้งตำแหน่งรัฐมนตรีนั้นพิจารณาจากความเหมาะสม ความถูกต้อง ความหมายมีการเคลื่อน (différance) ไปเป็นการตอบแทนทางการเมืองและการจัดสรรผลประโยชน์ที่ลงตัว เห็นได้จากการแต่งตั้ง นายอนุสรณ์ เี่ยมสะอาด ดีเจคนเสื้อแดง เป็นรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

รัฐมนตรี การแต่งตั้ง นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ส.ส.พรรคเพื่อไทย แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมไปถึงการแต่งตั้ง นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ในการทลายกรอบองค์ข้อมูล (corpus) และอ่านอย่างพินิจพิจารณาเพื่อหาความหมาย ผู้วิจัยพบว่าการสร้างความหมายและมาลาคติของระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองผ่านองค์ข้อมูลที่นำเสนอในเนื้อความข่าว ความหมายที่ปรากฏผ่านองค์ข้อมูลที่เกี่ยวกับเรื่องจาบจ้วงของระบบอุปถัมภ์นั้น ได้สะท้อนสัญญาณ (signs) หลาย ๆ สัญญัตติด้วยกัน ดังองค์ข้อมูลที่ปรากฏ ต่อไปนี้

นายก้อแก้ว พิกุลทอง ส.ส.บัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทย และแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กล่าวถึงกระแสข่าวการปรับครม.ว่า หาก น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จะปรับครม.เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตนมองว่าการปรับครม.นี้จะต้องมีแกนนำคนเสื้อแดงมากขึ้น ตนมองว่าการปรับครม.นี้จะต้องมีแกนนำคนเสื้อแดงทั้งนายจุฑาพรและนายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ ส.ส.บัญชีรายชื่อ ได้ตำแหน่งรัฐมนตรีด้วย เพราะบุคคลทั้งคู่มีความเหมาะสมทั้งวุฒิ คุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถที่ผ่านมาเคยมีการหารือกันและรับปากกันมาตั้งแต่ฟอร์มทีมครม.ครั้งแรกว่า หากมีการปรับครม.ในครั้งต่อไป จะต้องมีแกนนำคนเสื้อแดงในตำแหน่งรัฐมนตรีถือเป็นสัญญาณที่มีให้กันมาก่อนหน้านี้ ตนมองว่าถึงเวลาแล้วที่ต้องให้ตำแหน่งรัฐมนตรีกับคนเสื้อแดง นายจุฑาพรมีความสามารถในงานด้านมวลชนน่าจะเหมาะกับงานในกระทรวงมหาดไทย ส่วนนายณัฐภูตินั้นมีความเหมาะสมกับงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ

(น.ส.พ.เดลินิวส์ 8 ธันวาคม 2554)

หลังจากที่ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ยืนยันว่าการที่รัฐบาลจะแต่งตั้งคนเสื้อแดงเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งที่ปรึกษา รัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีและประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มองที่ความสามารถ ขณะที่แกนนำคนเสื้อแดงยอมรับว่าตำแหน่งเหล่านี้ถือเป็นรางวัลที่เอาชีวิตไปเสี่ยงต่อสู้มา

(น.ส.พ.ไทยรัฐ 30 สิงหาคม 2554)

นายเทพไท เสนพงศ์ ส.ส.นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ กล่าวถึง
 ข่าวการปรับกรม.ของรัฐบาล ว่า แสดงให้เห็นว่ากลุ่มคนเสื้อแดง
 ยึดอำนาจภายในพรรคเพื่อไทยได้อย่างเบ็ดเสร็จเห็นจากการบีบบังคับ
 ให้ กรม.มีมติชดเชยเงินเยียวยาให้คนเสื้อแดงสละ 7.75 ล้านบาท
 ได้สำเร็จ และมาครั้งนี้ก็เข้ายึดตำแหน่งทางการเมืองใน กรม.ได้อีก
 “ผ่านมาแค่ 4 เดือน ที่สุดก็เปิดเผยธาตุแล้วว่า คนเสื้อแดงต้องการ
 ทวงบุญคุณหากไม่มีการสนองตอบ รัฐบาลอาจมีปัญหาทางการเมือง
 ได้เพราะยังมีการกิจใหญ่ที่ต้องพึ่งพาคนเสื้อแดง เช่น การแก้ไข
 รัฐธรรมนูญ เพื่อเปิดทางให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กลับประเทศและ
 รวมทวงคืนทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งยึด หากรัฐบาลมีความคิดที่จะ
 ปูนบำเหน็จให้คนเสื้อแดงก็ควรสนับสนุนให้นายจตุพร พรหมพันธุ์
 ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อพรรคเพื่อไทยเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีด้วยเพื่อ
 รองรับหากการหลุดพ้นจากการเป็น ส.ส.ในอนาคต” นายเทพไทกล่าว
 (น.ส.พ.เดลินิวส์ 18 มกราคม 2555)

จากองค์ข้อมูลข้างต้น จะพบสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ของคำว่า
 ให้ตำแหน่ง รางวัลและปูนบำเหน็จซึ่งเป็นสัญลักษณ์ (signs) ที่มีสัญลักษณ์แห่งความหมาย
 (signified) ที่เป็นเรื่องของการตอบแทนในสิ่งที่อีกฝ่ายได้กระทำทำให้เป็นที่น่าพึงพอใจ
 ซึ่งอาจจะให้เป็นสิ่งของตอบแทน เงินตอบแทนหรือเป็นการตอบแทนด้วยการให้ตำแหน่ง
 ยศถาบรรดาศักดิ์

ผู้วิจัยได้ทลายกรอบต่อไปพบว่าสัญลักษณ์แห่งความหมายดังกล่าวได้เปิดเผยให้เห็น
 ถึงความหมายที่ปรากฏ (presence) ตรงหน้าที่ว่ายิ่งลักษณะมอบรางวัล ตำแหน่งหรือ
 ปูนบำเหน็จให้กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือคนหนึ่งคนใดนั้นเป็นเพราะว่าบุคคลนั้น ๆ มี
 ความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่งนั้น อย่างไรก็ตาม จากความหมายที่ปรากฏ
 ดังกล่าวนำมาทลายกรอบเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป (absence) โดยพิจารณาได้จาก
 คู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้า จากการทลายกรอบพบ
 ความหมายที่ขาดหายไป ดังนี้

ตำแหน่ง,รางวัล,ปูนบำเหน็จ

ความสามารถ,ความเหมาะสม (presence) $\longleftrightarrow$ ไม่มีความสามารถ, ไม่เหมาะสม (absence)

จากการทลายกรอบคู่คำตรงข้ามของความหมายของ ตำแหน่ง, รางวัล, ปูนบำเหน็จ ที่มีความหมายว่านายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์มอบรางวัล ตำแหน่งหรือปูนบำเหน็จ ให้กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือคนหนึ่งคนใดนั้นเป็นเพราะว่าบุคคลนั้น ๆ มีความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่งนั้น ความหมายดังกล่าวทำให้เห็นถึงความหมายที่ไม่ปรากฏหรือความหมายที่ขาดหายไป ในเรื่องของ การไม่มีความสามารถและไม่เหมาะสมของผู้ที่ได้รับตำแหน่งทางการเมือง

จะเห็นได้ว่าความหมายที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ เนื่องจากความหมายมีการเคลื่อน(differance) ไปจากเดิม จากสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ที่มีความหมายถึงการแต่งตั้งรัฐมนตรีหรือการปูนบำเหน็จหรือให้ตำแหน่งนั้นพิจารณาถึงความสามารถและความเหมาะสม ความหมายได้เคลื่อนไปสู่การแต่งตั้งให้รางวัลหรือให้ตำแหน่งโดยไม่ได้มีการคำนึงถึงความถูกต้องความเหมาะสม ความหมายที่เคลื่อนไปจากเดิมเช่นนั้น จะเห็นได้จากร่องรอย (trace) ของการแต่งตั้งกลุ่มคนเสื้อแดงเข้ารับตำแหน่งข้าราชการการเมืองหลายคนแต่งตั้ง 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 แต่งตั้งเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2554 และครั้งที่ 2 แต่งตั้งเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2554 อาทิ แต่งตั้งนายอนุสรณ์ เอี่ยมสะอาด อดีตพิธีกรคนเสื้อแดง ดำรงตำแหน่ง รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แต่งตั้ง นายอริ โกรนราอดีต หัวหน้าการ์ด นปช. ตำแหน่ง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งนายชินวัฒน์ หาบุญพาด อดีต แกนนำ นปช.สายแท็กซี่ ตำแหน่ง ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แต่งตั้งนายสุวิศ ชุกล่อม (เจ๋ง ดอกจิก) อดีต แกนนำนปช. ดำรงตำแหน่ง ตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีมหาดไทย แต่งตั้งนายวรุฒิ วิษัยดิษฐ์ อดีต รักษาการโฆษก นปช. ตำแหน่ง ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งนายวิสา คัญทัพ กวีนักร้อง แกนนำ นปช. ดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี แต่งตั้งนางไพจิตร อักษรณรงค์ นักร้องลูกทุ่ง ลูกกรุง ภรรยานายวิสา คัญทัพ ดำรงตำแหน่ง ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งนายอรรถชัย อนันตมฆน ดารานักแสดงละคร นักแสดงภาพยนตร์ ดำรงตำแหน่ง ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จะเห็นได้ว่าบุคคลที่ได้

รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองนั้นมีทั้งดีเจ กวี นักร้อง ตลกและดารา ภาพยนตร์ ซึ่งไม่ได้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง

อย่างไรก็ตามความจริงดังกล่าวกลับถูกบดบังด้วยมายาคติเรื่องระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองที่เป็นการจัดสรรตำแหน่งตามแต่ผู้นำ ณ ขณะนั้น ซึ่งเป็นมายาคติที่ทำให้เกิดความเชื่อในเรื่องของการตอบแทน การแลกเปลี่ยนกันทางการเมือง จนเป็นความเคยชินในแวดวงการเมืองไทยที่ไม่ว่าเมื่อฝ่ายใดขึ้นดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมืองก็จะแต่งตั้งพรรคพวก เพื่อนพ้องหรือกลุ่มของตนเองขึ้นมาดำรงตำแหน่งที่สำคัญ ๆ รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายบุคคลที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามหรือคิดว่าจะไม่ใช่ว่าพวกที่จะสนับสนุนตน ซึ่งในความเป็นจริงนั้นไม่ใช่เรื่องที่ถูกต้องหากแต่มายาคติเรื่องของระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองทำให้มองไม่เห็นความจริงดังกล่าว

5. การสร้างความหมายและมายาคติของความเป็นวีรสตรี

นอกจากสัญญาบัตรดังกล่าวมาแล้วจะสะท้อนให้เห็นความหมายของความเป็นวีรสตรีแล้ว ในองค์ข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้ทล่ายกบทยังพบว่ามิสัญญาบัตรที่มีความหมายในทำนองเดียวกันนี้อีก ปรากฏในองค์ข้อมูล ดังนี้

เมื่อเวลา 20.00 น. น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ไปร่วมงานเปิดตัวและชมภาพยนตร์เรื่อง “เดอะเลดี้ อองซาน ซูจี ผู้หญิงทำอำนาจ” ที่โรงภาพยนตร์สยามพาราลัย ชั้น 6 สยามพารากอนรอบปฐมฤกษ์... ก่อนหน้านี้ น.ส.ยิ่งลักษณ์ได้เคยเดินทางไปพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนางอองซาน ซูจี ส.ส.พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (เอ็นแอลดี) เมื่อครั้งเดินทางไปเยือนสหภาพพม่าเพื่อร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง ภายหลังนางอองซาน ซูจี ได้รับการปลดปล่อยตัวเมื่อวันที่ 3 พ.ย.2554 ที่ผ่านมาหลังถูกกักบริเวณติดต่อกันมายาวนาน 7 ปี

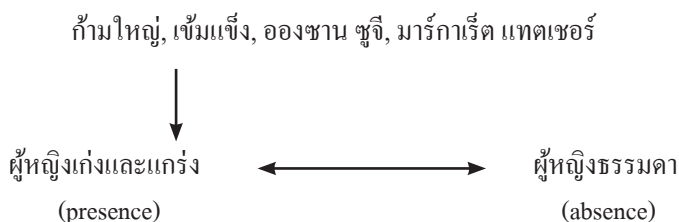
(น.ส.พ.ไทยรัฐ 1 กุมภาพันธ์ 2555)

หลังจากที่นายสุชาติ ธาดาธำรงเวช รมว.ศึกษาธิการ ระบุว่า รัฐบาลอาจจะอยู่ไม่ถึงปี เพราะมีปัญหาารุมเร้าค่อนข้างมากนั้น วันที่ 27 มิ.ย. ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เป็นมุมมองของนายสุชาติ ส่วนตัวมองว่าหากไม่มีเรื่องทุจริตคอร์รัปชันอยู่ครบเทอมแน่ เพราะคงจะไปเปลี่ยนแปลงอะไรง่าย ๆ ไม่ได้ เนื่องจากประชาชน

‘ไม่ยอมรับ พรคเพื่อไทยชนะเลือกตั้งมา 265 ที่นั่ง แต่ยอมรับว่าการบริหารบ้านเมืองไม่ราบเรียบ มีอุปสรรคบ้าง แต่ก็มองไม่เห็นปัจจัยใดที่รัฐบาลจะอยู่ไม่ได้ ขณะที่พรรคประชาธิปัตย์ก็ค้านอย่างกรณีองค์การนาซ่า ก็คงเสียรังวัดอีกมาก รอบหน้าก็คงได้ ส.ส.น้อยกว่านี้ อย่างไรก็ตาม ยืนยันว่า คงไม่มีใครเสียขวัญแน่ โดยเฉพาะ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่มีความแข็งแกร่ง ไม่ต่างจากนางมาร์กาเร็ต แทตเชอร์ อดีตนายกรัฐมนตรีอังกฤษ ส่วนกระแสข่าวการปรับคณะรัฐมนตรี เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี ที่จนถึงตอนนี้ยังไม่แจ้งให้ทราบ และก็ไม่มีใครมีความจำเป็นต้องแจ้งให้ใครทราบล่วงหน้าด้วย ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวอาจตีความคำพูดของนายสุชาติคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ด้วย “ท่านพูดเองหรือนักข่าวฟังผิด อาจจะฟังผิดหรือเปล่าผมอยู่ในการเมืองมานาน ยังมองไม่เห็นปัจจัยไหนที่จะทำให้รัฐบาลอยู่ไม่ครบathom เว้นแต่มีการทุจริต ถ้าไม่ทุจริตไม่มีปัญหาแน่ (นสพ.มติชน วันที่ 28 มิถุนายน 2555)

จากสัญญาตีแห่งเครื่องหมาย (signifier) คำว่า อองซาน ซูจี และมาร์กาเร็ต แทตเชอร์ จากเนื้อความข้างต้นนี้ ทำให้เห็นสัญญาตีแห่งความหมาย (signified) ของความเป็นนักการเมืองผู้หญิงที่แกร่งแกร่งและกล้าหาญเป็นที่ยอมรับของทั่วโลก นางอองซาน ซูจี ไม่เพียงแต่เป็น ส.ส.พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (เอ็นแอลดี) แต่ยังเป็นผู้ที่มิบทบาทในการเมืองของพม่าอย่างมาก ส่วนนางมาร์กาเร็ต แทตเชอร์ นั้นเป็นนายกรัฐมนตรีแห่งสหราชอาณาจักร และเป็นผู้นำพรรคอนุรักษนิยม เป็นผู้หญิงคนแรก (และคนเดียวจนถึงปัจจุบัน) ที่ควบลองตำแหน่งพร้อมกัน จนได้รับการขนานนามว่าเป็นสตรีเหล็ก การที่สื่อความหมายผ่านสัญญาติดังกล่าวนั้น ทำให้ผู้วิจัยได้พบความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ว่ายิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นเป็นนักการเมืองผู้หญิงที่มีความเก่งกล้าสามารถ และแข็งแกร่งเช่นเดียวกับนักการเมืองหญิงคนอื่น ๆ ในโลกที่ได้รับการยอมรับ เช่น นางอองซาน ซูจี และ นางมาร์กาเร็ต แทตเชอร์

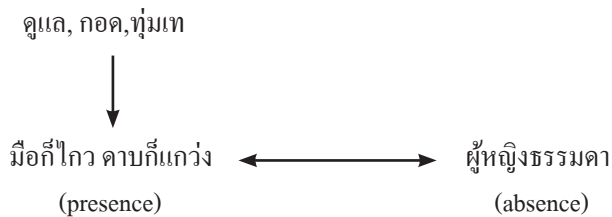
จากความหมายที่ปรากฏตรงหน้านี้เมื่อผู้วิจัยได้หลายกรอบเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป (absence) โดยพิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) จากการทลายกรอบพบความหมายที่ขาดหายไป ดังนี้

จากการทลายกรอบความหมายที่ปรากฏตรงหน้าที่ว่า ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นเป็นผู้หญิงที่เก่ง แกร่ง เข้มแข็งและกล้าหาญ ทำให้พบความหมายที่ขาดหายไปก็คือ ความจริงที่ว่า ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นก็คือผู้หญิงธรรมดา ๆ คนหนึ่งเท่านั้น ความหมายที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ เนื่องเพราะความหมายมีการเคลื่อน(differance) ไปจากเดิม จากสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ที่มีความหมายถึงผู้หญิงที่มีความเข้มแข็ง ความแข็งแกร่ง ความกล้าหาญ ความหมายได้เคลื่อนไปเป็นผู้หญิงที่ธรรมดา ๆ คนหนึ่ง ความหมายที่เคลื่อนไปเช่นนี้เห็นได้จากร่องรอย(trace) จากการที่ นายกรัฐมนตรีร้องไห้ขณะที่ลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมประชาชนช่วงน้ำท่วม (ไทยรัฐ 11 พฤศจิกายน 2554) หรือการที่นายกรัฐมนตรีป่วยเพราะอาหารเป็นพิษ (ไทยรัฐ 30 พฤศจิกายน 2554) ซึ่งการเจ็บป่วยหรืออารมณ์เสียใจนั้นเป็นอารมณ์ปกติของผู้หญิงธรรมดา ๆ แสดงออกเมื่อประสบกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับภาวะทางกายและภาวะทางอารมณ์

สัญลักษณ์ (signs) ที่กล่าวมาแล้วไม่ว่าจะเป็นสัญลักษณ์ที่ว่า ก้ามปู ต่อสู้ เข้มแข็ง นางอองซาน ซูจี นางมาร์กาเร็ต แทตเชอร์ การดูแลลูก การกอด ล้วนแต่เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นความหมายที่ปรากฏ (presence) ที่ว่านายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์นั้นแม้จะปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความเข้มแข็ง แกร่ง ดังสตรีเหล็กเช่น อองซาน ซูจี และนางมาร์กาเร็ต แทตเชอร์ แล้วหากแต่หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู ดูแล ตลอดจนการให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตรชายก็มีได้ขาด

จากความหมายที่ปรากฏตรงหน้าดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาทลายกรอบเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป(absence) โดยพิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม(binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) จากการทลายกรอบพบความหมายที่ขาดหายไป ดังนี้

จากการทลายกรอบความหมายที่ปรากฏตรงหน้าที่ว่า ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นเป็นผู้หญิงที่ทั้งเก่ง แกร่ง เข้มแข็งและกล้าหาญเรื่องงานและยังดูแล ให้ความรักและความเอาใจใส่กับบุตรชายกล่าวคือทั้งมือก็ไกว ดาบก็แกว่ง หากแต่จากความหมายดังกล่าวทำให้พบความหมายที่ขาดหายไปก็คือ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นไม่ได้เป็นวีรสตรีที่เก่งกล้าสามารถ เป็นผู้หญิงธรรมดา ๆ คนหนึ่งเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าความหมายที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ เนื่องเพราะความหมายมีการเคลื่อน(differance) ไปจากเดิม จากสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ที่มีความหมายถึงผู้หญิงที่มีความเข้มแข็ง ความแข็งแกร่ง ความกล้าหาญ ความหมายได้เคลื่อนไปเป็นผู้หญิงที่ธรรมดา ๆ คนหนึ่ง ความหมายที่เคลื่อนไปเช่นนี้เห็นได้จากร่องรอย (trace) ที่แม้จะมีการนำเสนอภาพของ ยิ่งลักษณ์ ที่ได้รับการยกย่องเป็นแม่ทัพแห่ง SC ASSET ที่ไครมองว่าเป็นนักธุรกิจหญิงที่มีความสามารถและประสบความสำเร็จไม่แพ้นักธุรกิจที่เป็นผู้ชาย (หมอน้อย, 2554, น.59) รวมถึงความเก่งกล้าสามารถในการบริหารประเทศจนมีนักแต่งเพลงชื่อ อาเล็ก โชครัมพฤกษ์ ได้แต่งเพลงชื่อว่า 1 นารี (ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) โดยในเนื้อเพลงจะยกย่องว่าเป็นนารีขี้น้ำชาจะมาช่วยให้ประเทศกลับมารุ่งเรืองอีกครั้ง (หมอน้อย, 2554, น.142) หากแต่ในส่วนของการเป็นแม่ที่รักและตามใจลูกชายก็ปรากฏให้เห็นดังที่ หมอน้อย (2554) กล่าวไว้ว่าหากน้องไปป่ขบอะไรคุณแม่ปู้ก็จัดหาให้ ขนาดสนามฟุตบอลใหญ่ถึง 2,500 ตารางเมตร ยังถูกเนรมิตให้อยู่ข้าง ๆ บ้านเอาไว้ให้ลูกชายคนโปรดที่รักในกีฬาฟุตบอลเป็นชีวิตจิตใจเตะเล่นยามว่างแบบไม่ต้องไปแย่งสนามฟุตบอลกับใคร

ความหมายที่ไม่ปรากฏ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือความจริงที่ได้จากการทลายกรอบเนื้อความนั้นคือ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นคือผู้หญิงธรรมดา ๆ ทั่ว ๆ ไป ไม่ได้มีความเก่งกล้า เข้มแข็ง ปราดเปรื่องและประสบความสำเร็จในชีวิตครอบครัวและการทำงานมากกว่าคนอื่น ๆ หากแต่ความจริงดังกล่าวกลับถูกบดบังด้วยมายาคติเรื่องของความเป็นวีรสตรีที่จะต้องมีความเข้มแข็ง เข้มแข็งและไม่ย่อท้อกับอุปสรรค รวมทั้งจะต้องไม่บกพร่องต่อ

การทำหน้าที่ของผู้หญิงในครอบครัว เช่น การดูแลบ้าน การอบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความเอาใจใส่บุตร กลายเป็น มายาคติที่สร้างความเชื่อให้กับสังคมว่าผู้หญิงที่จะได้ชื่อว่า เป็นผู้หญิงที่เก่งและสมบูรณ์แบบนั้นจะต้องทั้ง “มือก็ไกว คานก็แกว่ง” ก็คือจะต้องเก่ง และมีความสามารถทั้งเรื่องนอกบ้านและเรื่องภายในบ้าน จึงได้เห็นสัญญาณต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงความหมายของความเข้มแข็ง ความแข็งแกร่งที่เปรียบเช่นความสามารถของสตรีที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกอย่างนางองซาน ซูจี และนางนงนารการ์เรต แท้เตเซอร์ และความเอาใจใส่ในเรื่องของบุตรชาย ทำให้เกิดความเชื่อและตกย้ำว่าแม่ยังลักษณ์ ชินวัตร จะเป็นนายกรัฐมนตรีที่มีการกิจหน้าที่หนักเพียวใด หากแต่หน้าที่ของความเป็นแม่ก็ได้ บกพร่อง คือทั้งมือก็ไกว คานก็แกว่ง เป็นมายาคติที่ต้องการสร้างความคิด ความเชื่อให้กับ ยังลักษณ์ ชินวัตร ว่าเป็นผู้หญิงที่เก่งกล้า มีความสามารถ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ มายาคติ ดังกล่าวจึงปิดบังหรือบิดเบือนทำให้มองไม่เห็นว่แท้ที่จริงแล้ว ยังลักษณ์ ชินวัตร ก็เป็นผู้หญิงธรรมดา ๆ ที่พบเห็นในสังคมปัจจุบันทั่ว ๆ ไปไม่ได้เป็นผู้หญิงที่พิเศษหรือเข้มแข็ง กล้าหาญ เป็นวีรสตรีแต่อย่างใด

6. การสร้างความหมายและมายาคติของความปรองดอง

จากการศึกษาพบความหมายที่ปรากฏตรงหน้าถึงการที่ยังลักษณ์ ชินวัตร พยายามที่จะสร้างความเป็นหนึ่งเดียว ความสามัคคีกลมเกลียวในสังคมไทย ทั้งในส่วนของ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประธานองคมนตรี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ การสานสัมพันธ์ กับสามเหล่าทัพ รวมทั้งการจัดงานและแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีต่อสถาบัน หากแต่ ความจริงหรือความหมายที่ขาดหายก็คือความขัดแย้งที่ยังคงเกิดอยู่ในหลายภาคส่วน หากแต่มายาคติเรื่องของความปรองดอง ทำให้ดูเหมือนว่าความขัดแย้งในส่วนต่างๆ ของสังคมไทยนั้นเงียบสงบ

เห็นได้จากที่ผู้วิจัยได้นำองค์ข้อมูล (corpus) มาอ่านด้วยวิธีการทลายกรอบ อ่านอย่างพินิจพิจารณาเพื่อหาความหมาย ผู้วิจัยพบว่ามีการสร้างความหมายและมายาคติ เรื่องของความปรองดองผ่านองค์ข้อมูลที่นำเสนอในเนื้อความข่าว ความหมายที่ปรากฏผ่านองค์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของความปรองดองนั้น ได้สะท้อนสัญญาณ (signs) หลาย ๆ สัญญัตติด้วยกัน ดังองค์ข้อมูลที่ปรากฏ ต่อไปนี้

เช้าวันเดียวกัน ที่ท่าอากาศยานทหารกองบิน6(บน.6) น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วย พล.อ.อ.สุกำพล สุวรรณทัต รมว.กลาโหม น.อ.อนุศิษฐ์ นาคทรพร รมว.เทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร(ไอซีที) พล.อ.เสถียร เพิ่มทองอินทร์ ปลัดกระทรวง
 กลาโหม พล.อ.ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร ผู้บัญชาการกองทัพอากาศ
 พล.อ.อ.อิทธพร ศุภวงศ์ ผู้บัญชาการทหารอากาศ พล.ร.อ. สุรศักดิ์
 หุ่นเรียมรมย์ ผู้บัญชาการทหารเรือร่วมเดินทางไปเยี่ยมชมการสาธิต
 การใช้กำลังทางอากาศในพื้นที่ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี ขาดเพียง
 พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบกที่เดินทางไปราชการ
 จ.ลำปาง แต่มอบหมาย พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รองผบ.ทบ.
 เข้าร่วมแทน ทั้งนี้ นายฯ ได้สวมชุดปฏิบัติการทางอากาศที่
 กองทัพอากาศจัดให้เช่นเดียวกับรัฐมนตรีที่ร่วมคณะ เมื่อเสร็จสิ้น
 การกิจในช่วงเที่ยง น.ส.ยิ่งลักษณ์ ได้เดินทางกลับมาเป็นประธาน
 การประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงที่สำนักข่าวกรอง
 แห่งชาติ(สชช.)

(น.ส.พ. เติมนิวส์ 24 มกราคม 2555)

จากองค์ข้อมูลข้างต้น จะพบสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ของคำว่า
 ผู้บัญชาการกองทัพอากาศ ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการ
 ทหารบกและรองผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ (signs) ที่มีสัญลักษณ์แห่งความหมาย
 (signified) เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในกองทหารที่สำคัญ ๆ ของ
 ประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทบทวนกรอบต่อไปพบว่าสัญลักษณ์แห่งความหมายดังกล่าวได้เปิดเผย
 ให้เห็นถึงความหมายที่ปรากฏ (presence) ตรงหน้าของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่ยิ่งลักษณ์
 พยายามจะแสดงความหมายให้เห็นว่าในการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของตนนั้น
 ได้มีการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีกับทั้งสามเหล่าทัพ คือกองทัพบก กองทัพอากาศ และ
 กองทัพเรือ ซึ่งโดยสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) อีกประการที่แสดงให้เห็นถึง
 ความเป็นพวกเดียวกันกับกองทัพลีคือ การที่นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์และคณะรัฐมนตรีที่
 ไปร่วมงานได้สวมชุดปฏิบัติการทางอากาศเมื่อไปร่วมภารกิจกับกองทัพอากาศ (น.ส.พ.
 เติมนิวส์ 24 มกราคม 2555)

นายเทพไท เสนพงศ์ ส.ส.นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์
 กล่าวถึงกรณีที่พรรคเพื่อไทยปฏิเสธการที่ น.ส.ยิ่งลักษณ์ เข้าพบ
 พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ไม่เกี่ยวข้องกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ว่า
 เกมการเมืองทั้งหมด พ.ต.ท.ทักษิณ อยู่เบื้องหลัง การที่พยายามที่จะ

เข้าพบ พล.อ.เปรม เป็นความเพียรพยายามของ พ.ต.ท.ทักษิณ หลายครั้งแล้ว เมื่อครั้งในงานเลี้ยงเดินหน้าประเทศไทย ที่ทำเนียบรัฐบาลก็ได้สร้างภาพ แต่ไม่สามารถที่จะเจรจาทางการเมืองใด ๆ ได้ มาครั้งนี้จึงใช้เงื่อนไขเทศกาลสงกรานต์เข้ารดน้ำดำหัวและได้ใช้จังหวะเวลาคู่กันส่วนตัวนานถึง 35 นาที จึงสันนิษฐานได้ว่า น.ส.ยิ่งลักษณ์ต้องขอโทษแทนพี่ชาย ที่มีพฤติกรรมจบบ้าง พล.อ.เปรม อย่างรุนแรงตลอดเวลาที่ผ่านมา ถ้าไม่มีเรื่องนี้ในวงสนทนา น.ส.ยิ่งลักษณ์ก็คงปฏิเสธคำถามของผู้สื่อข่าวไปแล้ว การนิ่งเฉย ไม่ตอบคำถามก็เป็นการแสดงความยอมรับว่ามีการสนทนาเคลียร์ ปัญหาใจให้กับพี่ชายจริง และการไม่ออกมายอมรับเรื่องนี้ต่อสังคม ก็เพราะเกรงกลัวกระแสคนเสื้อแดงที่กำลังเคลื่อนไหวต่อต้าน อย่างหนัก จึงไม่อยากให้คนเสื้อแดงรู้ว่า พ.ต.ท.ทักษิณได้พูดคุย กับคนที่ตัวเองกล่าวหาว่าเป็นอำมาตย์แล้ว คนเสื้อแดงก็ตกเป็นหมาก ของพ.ต.ท.ทักษิณ

(น.ส.พ.เฉลิมวิทย์, มติชน 29 เมษายน 2555)

จากองค์ข้อมูลข้างต้น จะพบสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ของคำว่า อำมาตย์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ (signs) ที่มีสัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) เกี่ยวข้องกับข้าราชการหรือ ขุนนาง ผู้วิจัยได้ทลายกรอบต่อไปพบว่าสัญลักษณ์แห่งความหมายดังกล่าวนั้นสะท้อน ความหมายที่ปรากฏ (presence) ให้เห็นว่า ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นมีความเคารพและยอมรับ ต่ออำมาตย์หรืออีกความหมายหนึ่งก็คือเป็นตัวแทนของข้าราชการบริพารในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

เมื่อเวลา 07.30 น. วันที่ 24 เม.ย. ที่กองการบินกรมการขนส่งทหารบก (ขส.ทบ.) พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชาผบ.ทบ.ให้สัมภาษณ์ถึงกรณี ที่ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จะนำรองนายกรัฐมนตรี เข้ารดน้ำขอพร พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและ รัฐบุรุษ ในวันที่ 26 เม.ย.นี้ ถือเป็นการส่งสัญญาณที่ดีในการปรองดอง หรือไม่ว่ามองในด้านประเพณีไทยมากกว่า วันสงกรานต์เป็นการรดน้ำ ขอพรและอวยพรผู้ใหญ่ การกระทำนี้จะเกิดขึ้นได้ก็เกิดจากผู้ใหญ่ เมตตาผู้น้อยที่เข้ามากราบขอพร เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องของความพอใจ

ทั้ง 2 ฝ่าย คิดว่าเป็นสิ่งเริ่มต้นที่ดี เราเข้าไปพูดถึงเรื่องอื่น ถ้าขัดใจ
ทุกอย่างไปถึงกันหมดก็จะทำอะไรไม่ได้สักอย่าง อาจจะถอยหลัง
มาที่เก่า บางอย่างต้องเดินหน้าต่อไป บางอย่างต้องแก้ไขด้วย
กระบวนการที่มีอยู่ในปัจจุบัน ต่อข้อถามว่ามองอย่างไรที่นายชัชวาล
ไชยเกื้อ รมช.เกษตรฯและนายจุพร พรหมพันธุ์ ส.ส.บัญชีรายชื่อ
พรรคเพื่อไทยแกนนำคนเสื้อแดงไม่ได้เข้าร่วมรดน้ำครั้งนี้
พล.อ.ประยุทธ์กล่าวว่า เป็นเรื่องของเขาคิดว่าไม่ได้มีการบังคับ ถือว่า
การไปไหนหรือทำอะไรก็ตามเป็นความพอใจของทั้งสองฝ่ายและ
เป็นการจัดระเบียบเพราะอาจจะไปทั้งหมดคณะรัฐมนตรีคงไม่ได้จึง
อาจจะไปกันเพียงนายกฯและรองนายกฯเท่านั้น

(น.ส.พ. ไทยรัฐ 25 เมษายน 2555)

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ภายหลัง น.ส.ยิ่งลักษณ์ นำคณะรองนายกฯเข้าพบ
พล.อ.เปรม ที่บ้านสี่เสาเทเวศร์ เรียบร้อยแล้ว ทวิตเตอร์ของ
น.ส.ยิ่งลักษณ์ ที่ใช้ชื่อว่า @PouYingluck ได้ทวิตข้อความว่า “15.30 น.
นายกยิ่งลักษณ์พร้อมคณะเข้าพบ พล.อ.เปรม ดินสุลтанนท์ ประธาน
องคมนตรีและรัฐบุรุษในโอกาสปีใหม่ไทย” พร้อมลงรูปภาพการ
เข้าน้ำคำหัว โดยเป็นภาพพล.อ.เปรมสวมเสื้อสีส้ม กางเกงสีครีม
ยืนอยู่ด้านขวา ลักษณะคล้ายกำลังพูดคุยบางอย่างกับ น.ส.ยิ่งลักษณ์
และคณะ ส่วน น.ส.ยิ่งลักษณ์สวมเสื้อสีชมพู กระโปรงสีดำ พร้อมด้วย
นายชัชวาลที่สวมเสื้อสีชมพู กางเกงสีดำ ขณะที่นักติดต๋นยืนในจุด
ที่ถูกเสาบ้านบังอยู่ด้านซ้ายของภาพทั้ง 3 คนมีท่าที่ตั้งใจฟังสิ่งที่
พล.อ.เปรมกำลังพูด โดยเฉพาะ น.ส.ยิ่งลักษณ์ที่กุมมือพร้อมก้อมตัว
ไปหาพล.อ.เปรมอย่างตั้งใจ ต่อมาในเวลา 17.00 น. แฟนเพจของ
น.ส.ยิ่งลักษณ์ Yingluck Shinawatra จึงนำรูปจากทวิตเตอร์ของ
น.ส.ยิ่งลักษณ์มาแชร์ต่อๆ กันเป็นจำนวนมาก

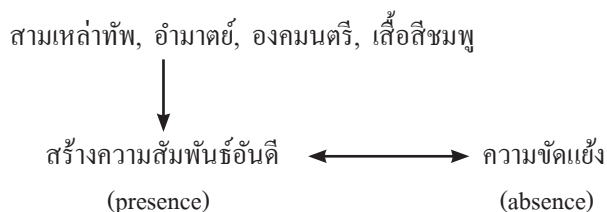
(น.ส.พ. มติชน 27 เมษายน 2555)

จากการทลายกรอบองค์ข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีสัญญาณ (signs) ที่สะท้อน
ถึงความหมายของความปรองดอง โดยสะท้อนความหมายดังกล่าวผ่านสัญญาณ
แห่งเครื่องหมาย(signifier) ในคำว่า พล.อ.เปรม ดินสุลтанนท์ ประธานองคมนตรี และ

เสื้อสีชมพู ที่สะท้อนความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ว่ายังลักษณ์ ชินวัตร นั้นมีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ เพราะจากการที่ยังลักษณ์ ได้ขอเข้าไปรดน้ำคำหัวพล.อ. เปรม อดมณตรี ซึ่งมีความหมายที่เปรียบเสมือนตัวแทนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และการใส่เสื้อสีชมพูที่เป็นที่รับทราบกันดีว่าเป็นสีประจำของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ หลังจากเกิดปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง และแสดงออกถึงจุดยืนทางการเมืองด้วยการสวมเสื้อสีเหลืองและสีแดง จากเดิมที่สีประจำพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ คือสีเหลือง เพื่อหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งดังกล่าว ในระยะหลังสีประจำพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงเป็นสีชมพู เห็นได้จากการไปเข้าเฝ้าถวายพระพรที่โรงพยาบาลศิริราชหรือแม้กระทั่งการเข้าเฝ้าในมหาวโรกาสต่าง ๆ ข้าราชการบริพาร และพสกนิกรต่างก็พร้อมใจกันสวมเสื้อสีชมพูเพื่อถวายความจงรักภักดี ดังนั้นเมื่อยังลักษณ์ สวมใส่เสื้อสีชมพูจึงเป็นการแสดงความหมายถึงการถวายความจงรักภักดี

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังที่พบในองค์ข้อมูลข้างต้น ทั้งสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ อำมาตย์ องคมนตรี รวมทั้ง เสื้อสีชมพู ล้วนแล้วแต่เป็นสัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสถาบันด้วยกันทั้งสิ้น ทั้งสถาบันทหารและสถาบันกษัตริย์ ในส่วนของกองทัพนั้นมีหน้าที่ในการก้ำจุนและปกป้องราชบัลลังก์ ขณะที่อำมาตย์และองคมนตรีเป็นข้าราชการที่มีหน้าที่รับใช้พระเจ้าแผ่นดิน ส่วนสีชมพูเป็นเสมือนสีเสื้อที่ประชาชนใช้สวมใส่เพื่อต้องการแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

สัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ที่กล่าวถึงนั้นล้วนแต่เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) ที่ว่า ยังลักษณ์ ชินวัตร นั้นพยายามที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างความปลอดภัย สันติภาพ จากความหมายที่ปรากฏตรงหน้าดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาทลายกรอบเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป (absence) โดยพิจารณาได้จากคู่คำตรงข้าม (binary opposition) ของความหมายที่ปรากฏตรงหน้า จากการทลายกรอบพบความหมายที่ขาดหายไป ดังนี้

จากการทลายกรอบความหมายที่ปรากฏตรงหน้าที่ว่า ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้น พยายามที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างความปลอดภัย สามัคคี เมื่อผู้วิจัยได้นำมาทลายกรอบทำให้พบความหมายที่ขาดหายไปก็คือเรื่องของ ความขัดแย้ง

จะเห็นได้ว่าความหมายที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ เนื่องจากความหมายมีการ เคลื่อน(differance) ไปจากเดิม จากสัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ที่มีความหมายถึง การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างความปลอดภัย สามัคคี ความหมายได้เคลื่อนไปเป็นว่า สิ่งที่ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้พยายามสร้างนั้นกลับกลายเป็น การสร้างความขัดแย้ง ความหมายที่เคลื่อนไปเช่นนี้เห็นได้จากร่องรอย (trace) ของ ความไม่พอใจของคนเสื้อแดงที่ไม่เห็นด้วยกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบัน ดังกล่าว เช่น ใจ อึ๊งภากรณ์ ที่ไม่เห็นด้วยกับการที่ยิ่งลักษณ์จะให้กองทัพมีอำนาจพิเศษ นอกรัฐธรรมนูญในการกำหนดสงครามการเมืองไทย และเห็นว่ากฎหมาย 112 มีความสำคัญ ที่สุดในการปกป้องทหาร เพื่อให้ทหารสามารถอ้างความชอบธรรมจากสถาบันกษัตริย์ ในทุกอย่างที่ทหารทำ ไม่ว่าจะเป็นการทำให้รัฐประหาร ซึ่งการที่ยิ่งลักษณ์สร้างความสัมพันธ์ อันดีกับอำมาตย์เพื่อหวังจะให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ได้กลับประเทศไทยในอนาคตอันใกล้ (<http://prachatai.com/journal/2012/04/40003>)

นอกจากนี้ร่องรอยการเคลื่อนของความหมายจากการสร้างความสัมพันธ์อันดี ไปเป็นการสร้างความขัดแย้งก็คือร่องรอยของการที่นายกรัฐมนตรีส่งเสริมการจัดตั้ง หมู่บ้านเสื้อแดงที่ขณะนี้มีการจัดตั้งหมู่บ้านเสื้อแดงเกิดขึ้นทุกภาคทั่วประเทศ มากกว่า 15,000 หมู่บ้านจากจำนวนทั่วประเทศประมาณ 75,000 หมู่บ้านซึ่งเป็นการสร้างความแตกแยก เพิ่มรอยร้าวในระดับชุมชน (<http://www.naewna.com/politic/columnist/2475>)

จากการทลายกรอบองค์ข้อมูลเพื่อหาความหมายของความปลอดภัยของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในองค์ข้อมูลต่าง ๆ แล้วจะพบความหมายทั้งในส่วนของความหมาย ที่ปรากฏและความหมายที่ขาดหายไป จากความหมายที่ขาดหายไปดังกล่าว ทำให้ได้เห็น ถึงมโนทัศน์เรื่องของความขัดแย้งที่ยังมีอยู่ให้เห็นในรัฐบาล ของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เพื่อ ที่จะได้แยกมาขาคติและความจริงออกจากกัน ผู้วิจัยจะได้นำความหมายที่ขาดหายไปนั้น มาหารอยต่อมาปะติดปะต่อเป็นเรื่องใหม่เพื่อที่จะได้เป็นการทลายกรอบเดิม

ทั้งนี้จากการทลายกรอบองค์ข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า ในส่วนของความหมาย ที่ขาดหายไปของความปลอดภัย นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องเดียวกันคือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันต่าง ๆ ของนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็น

สามเหล่าทัพ ในส่วนขององคมนตรี หรือแม้แต่การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ที่จงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ด้วยการสวมเสื้อสีประจำพระองค์คือสีชมพู ในเทศกาลสำคัญดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเรื่องของ การสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันต่าง ๆ คือ รอยปะติดปะต่อความหมายที่ขาดหายไป

เมื่อนำความหมายที่ขาดหายไปของความปรองดองของยิ่งลักษณ์ ชินวัตร มา ปะติดปะต่อกันด้วยรอยต่อด้วยเรื่องของ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันจะทำให้ ได้ความหมายใหม่หรืออีกนัยหนึ่งก็คือความจริงที่ว่า แม้ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร จะพยายามสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันเพื่อสร้างความสามัคคีและความปรองดอง หากแต่การสร้าง ความสัมพันธ์อันดีและความปรองดองนั้น กลับเป็นการสร้างความขัดแย้งเพิ่มมากขึ้นคือ เดิมอาจจะขัดแย้งเฉพาะฝ่ายที่มีแนวคิดตรงข้ามกับพรรคเพื่อไทยเพียงฝ่ายเดียว หากแต่เมื่อ ยิ่งลักษณ์ ได้แสดงออกถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบัน กลับทำให้ฝ่ายที่เคยยืน อยู่ข้างเดียวกันนั้นเกิดความขัดแย้งกับยิ่งลักษณ์

กล่าวโดยสรุป สำหรับการทลายกรอบเนื้อความเพื่อศึกษาการสร้าง ความหมาย และมายาคติของเนื้อความข่าวการเมืองของยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ นั้น จากการศึกษาพบว่า มีการสร้างความหมายของเนื้อความโดยผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ ผ่าน สัญลักษณ์แห่งเครื่องหมาย (signifier) ที่แตกต่างกันเพื่อนำไปสู่สัญลักษณ์แห่งความหมาย (signified) ที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามในการศึกษาด้วยวิธีการทลายกรอบนั้น จะพบว่า ความหมายที่ปรากฏตรงหน้า (presence) จากสัญลักษณ์ (signs) ต่าง ๆ นั้นไม่ได้เป็นความหมาย เพียงหนึ่งเดียวและเป็นความหมายที่ตายตัว หากแต่เมื่อผู้วิจัยได้ทลายกรอบ ก็จะพบว่า ความหมายเหล่านั้นได้มีการเคลื่อนของความหมาย (differance) ออกไปสู่ความหมายที่ไม่ปรากฏหรือความหมายที่ขาดหาย (absence) โดยในการเคลื่อนของความหมายนั้น ศึกษา ได้จากร่องรอย (trace) ของความหมาย ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความหมายที่ ขาดหายไปให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จากนั้นเมื่อได้ศึกษาการสร้าง ความหมายและได้ ความหมายที่เป็นความจริงแล้ว ก็จะ สามารถแยกความจริงและมายาคติออกจากกันได้

ทั้งนี้สำหรับการสร้างความหมายที่เป็นมายาคติ จากการศึกษาพบว่าในมายาคติ นั้นจะไม่ได้สื่อความหมายด้วยความหมายของเนื้อความเพียงประการเดียว หากแต่มายาคติ ยังสร้างความหมายด้วยคติ ค่านิยมและความเชื่อทางวัฒนธรรมที่เราคุ้นเคย เช่น วัฒนธรรม การเมืองแบบไทย ๆ วัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง ฯลฯ ทำให้ความคุ้นเคย เหล่านั้นทำให้ไม่ทันสังเกตว่าเป็นการสร้างกรอบจินตนาการทางวัฒนธรรมที่ทำให้

มองไม่เห็นความจริงอื่น แต่หากเมื่อได้ทลายกรอบความหมายที่เจอไปด้วยคติ ค่านิยมและความเชื่อทางวัฒนธรรมต่าง ๆ จะทำให้ความจริงที่ถูกคบบังด้วยมายาคตินั้นเผยออกมาดังเช่นที่ผู้วิจัยศึกษาและได้ผลสรุปดังกล่าว

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง “มายาคติในการนำเสนอข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์ : กรณีศึกษา ยี่งลักณ์ ชินวัตร” ผู้วิจัยใช้วิธีการทลายกรอบ (deconstruction) เพื่อวิเคราะห์เนื้อความ (textual analysis) เป็นการศึกษาเพื่อทลายกรอบเดิมและหาความหมายหรือความจริงชุดใหม่นำไปสู่การแยกความจริงออกจากมายาคติ จากผลการศึกษาผู้วิจัยได้ข้อค้นพบในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาจากเนื้อความที่นำเสนอเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายกรัฐมนตรีของ ยี่งลักณ์ ชินวัตร ผลการศึกษาพบความจริงที่ว่า ยี่งลักณ์ ชินวัตร นั้นไม่ใช่เป็นผู้นำที่มีอิสระ มีความคิด เป็นตัวของตัวเอง แต่กลับเป็นผู้ปฏิบัติตาม เป็นตัวแทนทางการเมือง โดยความจริงดังกล่าวนั้นศึกษาและแยกได้จากมายาคติเรื่องของการเป็นตัวแทนทางการเมืองที่บิดเบือนหรือกลบเกลื่อนด้วยการให้ยี่งลักณ์ปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ต้องใช้ความเฉลียวฉลาดหรือต้องใช้สติปัญญา เช่น การตัดริบบิ้น การเป็นประธานเปิดงาน การตอบคำถามหรือพูดตามบทที่เตรียมไว้ให้ รวมทั้งภาวะการตัดสินใจต่าง ๆ ที่ไม่ปรากฏให้เห็น ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของความเป็นผู้นำ ซึ่งความเชื่อเรื่องของผู้ผู้นำในภาพที่สะท้อนจากการปฏิบัติงานของยี่งลักณ์ ทำให้การรับรู้เรื่องของความเป็นผู้นำนั้นเป็นไปตามการปฏิบัติหน้าที่ของยี่งลักณ์ ซึ่งเป็นการรับรู้ความหมายที่ทำให้มองไม่เห็นความจริงว่า การปฏิบัติหน้าที่เช่นนั้นที่แท้คือการปฏิบัติหน้าที่แบบผู้ตามหรือเป็นตัวแทนไม่ใช่เป็นผู้นำที่แท้จริง

อย่างไรก็ตามความจริงเช่นนั้นไม่ได้ปรากฏให้เห็นตรงหน้า เนื่องจากว่าจากเนื้อความข้างนั้นจะเห็นถึงความพยายามในการสร้างความหมาย ความจริงในข่าว ด้วยการสร้างภาพลวงตา เบี่ยงเบนประเด็นต่าง ๆ โดยการสร้างประเด็นข่าวหรือสร้างความหมายความจริงของข่าวขึ้นมาอีกชุดเพื่อกลบกระแสข่าวเดิม ซึ่งแนวคิดดังกล่าวก็คือการสร้างมายาคตินั่นเอง สอดคล้องกับการสร้างมายาคติของนักการเมืองระดับผู้นำประเทศในสหรัฐอเมริกา เช่น อาทิจอร์จ ดับเบิลยู บุช ในเรื่องของสงครามอิรัก หรือเรื่องของประธานาธิบดีบิล คลินตัน กับโมนิกา ลูวินสกี (Bennett, 2005) แสดงให้เห็นว่าเนื้อความหรือตัวภาษานั้นสะท้อนความหมายและมีบทความต่อความเชื่อต่อผู้อ่านอย่างยิ่ง ซึ่ง

สอดคล้องกับการศึกษาอุดมการณ์ของคาล่าวสุนทรพจน์ในการเข้ารับตำแหน่งครั้งแรกของประธานาธิบดี บารัก โอบามา ด้วยการตีความด้วยท่วงท่าอย่างหลากหลาย (Juraj Horváth) นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าคำพูดหรือเนื้อหาของผู้นำนั้นสามารถที่จะสร้างความหมาย ความจริงและมายาคติในเรื่องต่าง ๆ ได้

2. จากการศึกษาเนื้อหาความที่นำเสนอเกี่ยวข้องกับเรื่องของการให้ความช่วยเหลือ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ด้วยการพยายามจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี 2550 การออก พ.ร.บ.นิรโทษกรรม ฯลฯ โดยการอ้างเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ จากการศึกษาพบความจริงที่ว่า ทั้งเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การออก พ.ร.บ.นิรโทษกรรม การคืนพาสปอร์ต ฯลฯ นั้นล้วนแต่เป็นเรื่องของ ทักษิณประโยชน์ทั้งสิ้น ซึ่งความจริงดังกล่าวนั้นถูกบิดเบือนด้วยมายาคติที่เคลื่อนให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นเรื่องของส่วนรวม เรื่องของประโยชน์สาธารณะหรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคน

จากผลการศึกษาทำให้เห็นชัดเจนว่าในสังคมปัจจุบันได้ใช้การเบี่ยงเบนความจริงด้วยมายาคติมาเป็นวิธีการต่อสู้ทางการเมืองอีกวิธีหนึ่ง แตกต่างจากแนวทางต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มมาร์กซิสต์ดั้งเดิม ซึ่งต่อสู้ในด้านการกระทำ (action) เช่น การเดินขบวนขอขึ้นค่าแรง การประท้วงหยุดงานเพราะไม่พอใจรัฐบาล ฯลฯ ในมิติวัฒนธรรมสมัยใหม่การต่อสู้ด้านความหมายจึงได้กลายมาเป็นหัวใจของการต่อสู้ทางการเมือง สอดคล้องกับงานของ Bennett (2005) ที่ได้สรุปว่านักการเมืองหลายต่อหลายคนพยายามใช้การสื่อสารเพื่อสร้างความหมาย ความจริง ให้ประชาชนเข้าใจในแบบที่ตนเองต้องการและความจริงที่เป็นมายาที่ถูกสร้างขึ้นนั้นก็เพื่อที่จะอำพรางความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่แท้จริงในสังคม เช่น มายาคติเรื่องผลประโยชน์สาธารณะก็เป็นมายาคติที่สร้างขึ้นเพื่ออำพรางการให้ความช่วยเหลือพี่ชายของนายกรัฐมนตรี ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

3. จากการศึกษาเนื้อหาความที่นำเสนอเกี่ยวข้องกับเรื่องของนโยบายประชานิยมที่รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ดำเนินนโยบายดังกล่าวให้กับประชาชนนั้น ผลการศึกษาพบความจริงที่ว่านโยบายประชานิยมนั้นไม่ได้เป็นการให้โอกาสคนจน ชนชั้นแรงงานรวมไปถึงชนชั้นกลาง ได้มีโอกาสขยับชนชั้นหรือมีชีวิตที่ดีขึ้นเช่นความหมายที่ปรากฏ หากแต่ความจริงคือการผูกขาดหรือตรึงให้ชนชั้นดังกล่าวติดอยู่กับชนชั้นเดิม ทั้งนี้เพราะนโยบายต่าง ๆ ที่รัฐบาลดำเนินการให้ประชาชนนั้นทำให้ประชาชนเป็นหนี้เพิ่มขึ้นและไม่สามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้ หากแต่เกษตรกร ชนชั้นแรงงานและชนชั้นกลางกลับไม่ได้ตระหนักถึงความจริงดังกล่าว ทั้งนี้เพราะมายาคติเรื่องของคนชั้นสร้างความเชื่อให้สังคมว่าจะสามารถเลื่อนหรือขยับชนชั้นได้หากมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ดังนั้นเกษตรกร

ชนชั้นแรงงานและชนชั้นกลางจึงมีความเชื่อว่าถ้าหากตนเองมีรถยนต์ มีบ้าน (ตามนโยบายลดภาษีรถยนต์คันแรก บ้านหลังแรก) หรือมีเงินใช้จ่ายเพิ่มขึ้น (ซึ่งมาจากการกู้) จะทำให้ตนเองสามารถยับยั้งชนชั้นได้ ความจริงในเรื่องของการผูกติดและตรึงชนชั้นให้อยู่ที่เดิมจึงถูกมายาคติเรื่องของชนชั้นพรางตาไว้

ผลการศึกษามายาคติครั้งนี้จะแตกต่างจากผลการศึกษาที่ผ่านมา ที่พบว่านโยบายประชานิยมนั้นเป็น มายาคติแห่งระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองที่พรรคไทยรักไทยใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 (อจธรา ปันชนานวงศ์, 2548) แต่ในการศึกษานี้พบว่านโยบายประชานิยมนั้นเป็นมายาคติเรื่องของชนชั้น เนื่องจากหลังจากที่พรรคไทยรักไทยได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ก็ได้ดำเนินการตามนโยบายที่ได้หาเสียงไว้ ทำให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจถึงระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองด้วยการแลกเปลี่ยนด้วยนโยบายประชานิยมและเอื้ออาทร โดยรัฐกับคะแนนเสียง ซึ่งต่างจากอดีตที่ใช้การแลกเปลี่ยนกันระหว่างเงินทอง ข้าวของ และความช่วยเหลือต่าง ๆ จากนักการเมืองเพื่อแลกกับคะแนนเสียง (อนก เหล่าธรรมทัศน์, 2549) ดังนั้นเรื่องของระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองระหว่างประชาชน รัฐบาลยังลักษณะนโยบายประชานิยมและคะแนนเสียงจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะพรางตาประชาชนได้ หากแต่จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าได้มีการใช้มายาคติในเรื่องของชนชั้นที่เชื่อว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงหรือยกระดับได้ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นในการปิดบังความจริงเรื่องของการผูกขาดความเป็นหนี้

4. จากการศึกษาเนื้อความที่นำเสนอเกี่ยวกับการแต่งตั้งตำแหน่งสำคัญ ๆ ในรัฐบาลยังลักษณะ ที่แม้ความหมายที่ปรากฏจะแสดงให้เห็นว่าการแต่งตั้งตำแหน่งทางการเมืองเช่น รัฐมนตรี เลขานุการ ที่ปรึกษารัฐมนตรี ฯลฯ จะแต่งตั้งตามความเหมาะสม หากแต่ความเป็นจริงก็คือการจัดสรรโควตา การกำหนดสัดส่วนกับจำนวน ส.ส.ที่ได้ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการตั้งเพื่อการต่างตอบแทนทางการเมือง ความจริงดังกล่าวถูกปิดบังด้วยมายาคติเรื่องของระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองที่สังคมไทยเคยคุ้นและมีความเชื่อว่าเป็นเรื่องธรรมดาเป็นเรื่องธรรมชาติ ที่ไม่ว่าใครดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็ต้องแต่งตั้งพรรคพวกของตนเอง หรือไม่ก็ต้องตอบแทนบุญคุณทางการเมืองเป็นเช่นนี้ทุกสมัย ทุกรัฐบาล มายาคติระบบอุปถัมภ์กระทำกันจนเป็นธรรมชาติ กระทำจนคนในสังคมไม่ถูกคิดใคร่ครวญหรือตั้งข้อสังเกตว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เพราะนั่นเท่ากับว่าสังคมไทยยอมรับในเรื่องของระบบพรรคพวกมากกว่าการยอมรับในเรื่องของความสามารถ

5. จากการศึกษาเนื้อความเรื่องของนายกรัฐมนตรียี่สิบเก้าปีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการเป็นผู้หญิง พบความจริงที่ว่า นายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นเป็นผู้หญิงธรรมดา ๆ ที่ทั้งทำงานและทำหน้าที่ของความเป็นแม่ได้เช่นเดียวกับผู้หญิงอื่นทั่ว ๆ ไป ในสังคมนี้ หากแต่มาขาดดิของความเป็นวีรสตรีที่เชื่อว่าผู้หญิงจะต้องแสดงความแข็งแกร่ง อดทน ขณะเดียวกันก็ต้องสมบูรณ์แบบทั้งเรื่องภายในบ้านและนอกบ้าน จึงจะทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคม มาขาดดิดังกล่าวจึงผลักดันให้ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร สะท้อนความหมายทั้งในเรื่องของความสามารถในการทำงานและการดูแลบุตรชาย ทั้งนี้เพื่อที่จะได้รับการยอมรับจากสังคมนั่นเอง มาขาดดิดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการเมืองของพม่าที่หากจะเข้าใจในการเมืองของพม่าจะต้องทำความเข้าใจในคุณลักษณะ ปรัชญาทางการเมืองและบทบาทชีวิตการเมืองของผู้นำสตรีการเมืองของพม่าที่ชื่อ อองซาน ซูจี (Hlaing, 1998) ซึ่งการศึกษามาขาดดิที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการเป็นผู้หญิงนั้น ไม่ได้มีแต่ในสังคมไทยหรือในเอเชียเท่านั้น หากแต่ในสังคมตะวันตก ความเป็นเพศที่แตกต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่และบทบาททางการเมือง เช่น ในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชันที่มีการศึกษาพบมาขาดดิว่านักการเมืองผู้หญิงทุจริตคอร์รัปชันน้อยกว่าผู้ชาย (Goetz, 2007)

6. จากการศึกษาเนื้อความเรื่องของสถาบันทั้งในส่วน of สถาบันทหาร องคมนตรี รวมทั้งพระมหากษัตริย์ที่นำเสนอเนื้อความว่าเกี่ยวข้องกับยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่แม้ว่าความหมายที่ปรากฏจะแสดงให้เห็นว่า นายกรัฐมนตรีพยายามที่จะสร้างความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับทุกสถาบัน หากแต่ในความเป็นจริงจะพบว่าความขัดแย้งนั้นยังคงมีอยู่ ทั้งในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การเชี่ยวชาญคดี หากแต่มาขาดดิเรื่องความปรองดองได้สร้างความเชื่อให้กับสังคมไทยว่า การที่ยิ่งลักษณ์ สร้างความสัมพันธ์กับทหารทั้งสามเหล่าทัพ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับอำมาตย์ จะทำให้สังคมไทยลดความขัดแย้งลงไปได้

จะเห็นได้ว่ามาขาดดิทั้ง 6 ประเด็นที่ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทลายกรอบในการศึกษาเนื้อความนั้นเพื่อหาความหมายที่ขาดหายไป (absence) ทำให้ผู้วิจัยได้เข้าใจในกระบวนการสร้างความหมายดังกล่าว จนนำไปสู่การแยกความจริงและมาขาดดิออกจากกันได้ ก็เพราะว่าในการเขียนต้องอาศัยการตีความเพิ่มเติมจากส่วนที่ขาดหายไปประกอบด้วย จึงจะได้ความหมาย (Derrida, 1997 อ้างใน สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2552) ซึ่งจากการทลายกรอบและตีความนั้นทำให้ผู้วิจัยได้พบมาขาดดิซึ่งก็คือความเชื่อของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคมที่เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เป็นความจริง แม้ว่าที่จริงแล้วเกิดขึ้นจากการ

สร้างความหมายให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นเองด้วยการสอดแทรกค่านิยมของผู้พูดลงไปด้วยเสมอหรืออาจกล่าวได้ว่ามายาคติก็คือภาพลวงตา (Barthes, 1972)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ามายาคติที่ศึกษาได้จะเป็นภาพลวงตา และมายาคติเหล่านี้ได้ทำหน้าที่เพื่อสนับสนุนค้ำจุนผลประโยชน์ของนักการเมืองและชนชั้นที่มีอำนาจในทางการเมืองและเศรษฐกิจคือชนชั้นนายทุนและชนชั้นกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉรา ปัทมานวรงค์ (2548) ที่อธิบายว่าหากรู้ถึงหน้าที่ของมายาคติว่าได้สร้างมาเพื่อวัตถุประสงค์ใดแล้ว ย่อมแสดงว่าต่อไปผู้คนก็จะตกเป็นเหยื่อของมายาคติลดลง และมีความรู้เท่าทันในกระบวนการสร้างมายาคติและสามารถที่จะแยกมายาคติและความจริงออกจากกันได้มากขึ้น ซึ่งไม่ใช่เฉพาะในแวดวงการเมืองเท่านั้น หากแต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันอื่นๆ เช่น มายาคติที่อยู่งานโฆษณา มายาคติที่อยู่ในหนังสือ นอกจากนี้แล้วการรู้เท่าทันมายาคติจะทำให้เราระมัดระวังและอ่านเนื้อความต่าง ๆ ด้วยความพินิจพิเคราะห์ ไม่เชื่อในความหมายที่ปรากฏ กระตุ้นให้สงสัย ใครู้และตั้งคำถามกับเนื้อความนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาการนำเสนอเนื้อความในข่าวการเมืองของ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในหนังสือพิมพ์นั้นจะพบว่ามีกรนำเสนอมายาคติซ่อนอยู่ในเนื้อความหลายประเด็น ซึ่งมายาคติเหล่านั้นได้ปะปนอยู่กับความจริง ดังนั้นในการศึกษาเนื้อความอื่น ๆ ควรที่จะต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ ตีความหมายและแยกแยะความจริงและมายาออกจากกันให้ได้ ทั้งนี้เพื่อความเป็นไปในกรรู้เท่าทัน (literacy) จะทำให้ไม่ตกเป็นเหยื่อมายาคติของนักการเมืองที่ซ่อนตัวอยู่ในเนื้อความต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เพื่อปกป้อง รักษาประโยชน์และอำนาจของนักการเมือง

2. วิธีการศึกษาด้วยการแสวงหาความรู้ ความหมายจากเนื้อความและภาษาเพื่อที่จะได้เข้าใจในกระบวนการสร้างมายา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อความและภาษาเช่นในการวิจัยนี้ เป็นการแสวงหาความจริงซึ่งต่างจากวิธีการในอดีต วิธีการศึกษาเช่นนี้จะช่วยกระตุ้นการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการให้หันมาให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์เนื้อความและภาษาในการแสวงหาความรู้ที่เป็นความจริงมากยิ่งขึ้น หากแต่ก็เป็นวิธีการที่ขึ้นอยู่กับตัวของผู้ศึกษาเป็นใหญ่ จึงอาจทำให้ผลการศึกษาเป็นทีเคลือบแคลงสงสัย ดังนั้นหากต้องการให้มีความแน่ชัด อาจใช้วิธีการศึกษาในเชิงปริมาณควบคู่กันไปเพื่อทำให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและมีความหนักแน่นมากยิ่งขึ้น

3. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากเนื้อความที่เป็นข่าวในหนังสือพิมพ์เพียงประเภทเดียว ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจมีการศึกษาเปรียบเทียบกับเนื้อความจากสื่อประเภทอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบมาลาคดีที่ได้ว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกันเช่นไร อีกทั้งยังจะได้เป็นการขยายวิธีการศึกษาไปยังเนื้อความประเภทอื่นอีกด้วย

4. ควรใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ความหมายจากเนื้อความและภาษาเพื่อที่จะได้เข้าใจในกระบวนการสร้างมาลา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อความและภาษาด้วยวิธีการอื่น เช่น การอภิปรายความหรือการวิพากษ์ เพื่อที่จะได้นำมาศึกษาเปรียบเทียบว่าวิธีการแสวงหาความรู้ ความหมายที่แตกต่างกันนั้น จะทำให้ความหมาย ความจริงและมาลาที่ได้เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

5. ควรมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของแนวคิดมาลาคดีให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจ เพื่อที่เมื่อได้อ่านเนื้อความจากสื่อประเภทต่าง ๆ จะสามารถแยกมาลาคดีและความจริงออกจากกันได้ จะทำให้ไม่ต้องเป็นเหยื่อของมาลาคดี ทั้งนี้หากไม่สามารถที่จะแยกมาลาและความจริงออกจากกันได้ เพียงแค่ได้ให้ประชาชนได้ตระหนัก ขบคิดและใคร่ครวญต่อความหมายต่าง ๆ ก็จะช่วยให้ตกเป็นเหยื่อของมาลาคติน้อยลง

6. โดยเฉพาะในสื่อที่ใช้เพื่อการโฆษณา ซึ่งล้วนแต่เต็มไปด้วยมาลาคดีต่าง ๆ มากมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสื่อ ควรมีมาตรการในการกลั่นกรองมาลาคดีในระดับเบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนที่มีวุฒิภาวะและวุฒิทางการศึกษาไม่เพียงพอ จะได้ไม่ตกเป็นเหยื่อของมาลาคดีที่สร้างประโยชน์ให้กับนายทุนหรือเจ้าของสินค้า

7. ภาครัฐและสถาบันการศึกษาควรส่งเสริมค่าน้ำและวิจัยด้วยวิธีการศึกษาด้วยการแสวงหาความรู้ ความหมายจากเนื้อความและภาษาเพื่อที่จะได้เข้าใจในกระบวนการสร้างมาลา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อความและภาษา แม้จะไม่เห็นเป็นรูปธรรมเหมือนกับการค้นคว้า วิจัยและศึกษาด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แต่ก็พื้นฐานรากทางความคิดและช่วยเสริมสร้างภูมิปัญญาอันจะนำไปสู่การเป็นภูมิคุ้มกันทางความหลอกลวงในกระแสของโลกาภิวัตน์ที่มีการเคลื่อนของข้อมูลข่าวสารจากสื่อหนึ่งไป

ผู้สื่ออื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

รายการอ้างอิง

- เจตน์ โทณะวนิก. (2555). **แก้ไขรัฐธรรมนูญ แก้อะไร อย่างไร เพื่อใคร? (1)**. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2556, จาก www.manager.co.th/Home/ViewNews.aspx?NewsID.
- จันทน์ เจริญศรี. (2544). **โพสต์โมเดิร์น&สังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ: วิทยา.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2545). **สัญญาวิทยา, โครงสร้างนิยม, หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ: วิทยา.
- _____. (2551). **ภาษากับการเมือง/ความเป็นการเมือง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ญาดา อารัมภีร. sa.sa.ku.ac.th. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2555.
- นพพร ประชากุล. (2547). “คำนำเสนอบทแปล” ใน **มายาคติ ของโรลิ่งด์ บาร์ตส์ แปลโดยวรรณพิมล อังคศิริสรรพ.พิมพ์ครั้งที่ 2**. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- บาร์ตส์, โรลิ่งด์. (2551). **มายาคติ**. [วรรณพิมล อังคศิริสรรพ (แปล)]. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- บุญร่วม เทียมจันทร์. (2554). **ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของไทย**. กรุงเทพฯ : ฐานบัณฑิต.
- บรรศักดิ์ อูวรรณโณ. **ความขัดแย้งในประเทศไทย : สาเหตุผลกระทบและทางแก้ผ่านทางตันวิกฤติประเทศไทย**. <http://www.oknation.net/blog/nhongkampangdin/2010/03/28/entry-1>. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2555.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2552). **การแสวงหาความรู้แบบหลังนวยสมัย**. กรุงเทพฯ : ประสิทธิ์กันท์ แอนด์พริ้นติ้ง.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2549). **ทักษิณา-ประชานิยม**. กรุงเทพฯ: มติชน.
- อัจฉรา ปันทรานวงศ์. (2551). **มายาคติและอุดมการณ์ในโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทยในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548. : การวิเคราะห์ด้วยวิธีสัญญาวิทยา.วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,**

คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.

Bangkok Post. (28 January 2011). “**Yingluck rules out taking Puea Thai helm**” <http://www.bangkokpost.com/news/politics/218585/yingluck-rules-out-taking-puea-thai-helm.news.voicetv.co.th> > News> > Thailand> สืบค้นเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2555.

Barthes, Roland. (1972). **Mythologies**. Translated by Annette Lavers. London: Jonathan Cape.

Bennett, W. Lance. (2005). **News: the politics of illusion**. Sixth edition. Pearson Education, Inc.

Goetz, Marie Anne. (2007). **Political Cleaners: Women as the New Anti-Corruption Development and Change**. Institute of Social Studies. Blackwell Publishing Force. Oxford: UK.

Horváth, Juraj. **Critical Discourse Analysis of Obama's Political Discourse**. Institute of British and American Studies Faculty of Arts University of Prešov, Slovakia.